Nr. 13. **Warszawa, dnia 30 sierpnia 1930 r.** **Rok XIII.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 434-18.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 16 sierpnia Nr. 57 Rok 1930

Poz. 468. Konwencja między Rzecząpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonemi Ameryki o przewozie napojów alkoholowych między Polską a Stanami Zjednoczonemi Ameryki, podpisana w Waszyngtonie dnia 19-go czerwca 1930 r.

Poz. 469. Oświadczenie rządowe z dnia 2 sierpnia 1930 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonemi Ameryki o przewozie napojów alkoholowych między Polską a Stanami Zjednoczonemi Ameryki, podpisanej w Waszyngtonie dn. 19 czerwca 1930 r.

---

z 20 sierpnia Nr. 58 Rok 1930

Poz. 470. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Spraw Wojskowych z dnia 29 lipca 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Robót Publicznych o obowiązku dostarczania jako środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju samochodów, motocykli i rowerów.

Na podstawie art. 4 i 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 r. o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883) zarządza się co następuje:

Do art. 1.

§ 1. Za środki przewozowe objęte niniejszem rozporządzeniem należy uważać.

1. Samochody, a to:

a) osobowe, b) półciężarowe, c) ciężarowe, d) sanitarne, e) cysterny, f) autobusy, g) pociągi drogowe,

2. motocykle dwuosobowe i z wózkiem doczepnym,

3. rowery dwuosobowe.

Do art. 3.

§ 2. Obowiązek świadczenia samochodów i motocykli polega na dostarczeniu wyszczególnionych w § 1-ym środków przewozowych wraz z niezbędną obsługą, zdolną do ich prowadzenia oraz zdatnemi do użytku częściami zapasowemi i narzędziami reperacyjnemi, zabieranemi zwykle w normalną podróż jak również z zapasem środków pędnych i smarów w ilości potrzebnej do wykonania świadczenia.

Obsługa winna przez czas świadczeń utrzymywać w stanie zdatnym do użytku nietylko sam środek przewozowy, lecz i wszystkie jego zapasowe części.

§ 3. Koszt utrzymania środka przewozowego w stanie zdatnym do użytku, tudzież wyżywienia obsługi przez czas trwania obowiązku świadczenia obciąża osobę obowiązaną do dostarczenia środka przewozowego.

Do art. 4.

§ 4. Na podstawie ewidencji pojazdów mechanicznych, prowadzonej w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 859) oraz rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 stycznia 1928 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 396) powiatowe władze administracji ogólnej sporządzają co roku listy kolejności osób obowiązanych do dostarczania samochodów i motocykli, a to celem zapewnienia kolejności i równomierności przy powoływaniu do świadczeń.

§ 5. List kolejności rowerów nie prowadzi się.

W razie powstania konieczności obowiązku dostarczenia roweru powiatowe władze administracji ogólnej korzystają z ewidencji prowadzonej w myśl rozporządzenia z dnia 20 maja 1925 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 26 czerwca 1924 r., regulującego używanie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 397).

§ 6. Do listy kolejności należy wpisywać wszystkie osoby prawne i fizyczne, posiadające wyszczególnione w § 1 środki przewozowe, za wyjątkiem osób, które w myśl art. 5 ust. pierwszy p. 1—3 oraz ust. drugi p. 1—6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883), zwolnione są od obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju, względnie z pod obowiązku tego zostały wyłączone.

Natomiast osoby posiadające oprócz środków przewozowych zwolnionych od obowiązku dostarczenia na rzecz wojska, również środki przewozowe od tego obowiązku niezwolnione, powinny być zamieszczone w listach kolejności, a przy ich nazwiskach należy obok środków przewozowych, podlegających obowiązkowi dostarczenia, wykazywać w osobnych rubrykach również ilość i rodzaj środków przewozowych zwolnionych od tego obowiązku.

§ 7. Przy układaniu list kolejności należy przestrzegać następujących postanowień:

a) przedewszystkiem w liście kolejności należy umieszczać osoby trudniące się zawodowo przewozem osób lub rzeczy;

b) posiadacze dwu lub więcej środków

przewozowych tego samego typu wyprzedzają w liście kolejności posiadaczy jednego środka przewozowego.

§ 8. Powiatowe władze administracji ogólnej sporządzają listy kolejności z końcem każdego roku kalendarzowego na rok następny w takim terminie, by najpóźniej dnia 15 grudnia mogły być podane do powszechnej wiadomości. Podanie do powszechnej wiadomości następuje przez ogłoszenie w Dzienniku Wojewódzkim oraz wywieszenie w lokalu powiatowej władzy administracji ogólnej.

W ciągu dwóch tygodni od chwili ogłoszenia listy kolejności w Dzienniku Wojewódzkim osoby zainteresowane mogą wnosić do powiatowej władzy administracji ogólnej reklamacje, w razie uwzględnienia których poprawia się odpowiednio listę kolejności, co jednak nie wstrzymuje wejścia w życie listy kolejności z dniem 1 stycznia danego roku kalendarzowego.

Poprawki poczynione w listach kolejności będą podawane do powszechnej wiadomości w trybie ustępu pierwszego niniejszego paragrafu.

§ 9. Przy wydawaniu przez urzędy gminne nakazów dostarczenia środka przewozowego należy przestrzegać porządku ustalonego w liście kolejności dla danego rodzaju środka przewozowego.

Wyjątki są dopuszczalne bądź to z powodów, które powstały po sporządzeniu listy kolejności, bądź też z uwagi na objekt podlegający przewiezieniu. W tych wypadkach w miejsce osoby zwolnionej od dostarczenia środka przewozowego winna być pociągnięta do obowiązku dostarczenia osoba figurująca pod następną liczbą kolejną w liście kolejności.

Natomiast osoba zwolniona od powyższego obowiązku po ustaniu powodu zwolnienia, powinna być pociągnięta do obowiązku dostarczenia środka przewozowego bezpośrednio przed osobą, na którą według listy kolejności przypadałaby kolejność dostarczenia środka przewozowego.

Do art. 5.

§ 10. Środki przewozowe będące w posiadaniu funkcjonarjuszów państwowych i samorządowych, wojskowych w służbie czynnej oraz osób duchownych, podlegają obowiązkowi świadczenia na rzecz wojska w czasie pokoju, o ile właściwa władza nie orzeknie, że środki przewozowe te są im niezbędnie potrzebne celem wykonywania służby, względnie posług religijnych.

Fakt zwolnienia od obowiązku dostarczenia środków przewozowych, będących w posiadaniu funkcjonarjuszów państwowych i samorządowych, wojskowych w służbie czynnej oraz osób duchownych, udowadnia się poświadczeniem bezpośredniej władzy przełożonej, a o ile chodzi o duchownych — poświadczeniem, wydanem przez właściwego wojewodę, że wspomniane środki przewozowe są im niezbędnie potrzebne dla wykonywania służby względnie posług religijnych.

Do art. 7.

§ 11. Dokumentem marszowym przewidzianym dla oddziałów wojskowych jest pisemny rozkaz wykonania pewnej służbowej podróży, lub uskutecznienia służbowego przewozu osób lub rzeczy, wystawiony przez dowódcę (komendanta) jednostki administracyjnej (równorzędnego lub wyższego) względnie przez upoważnioną przez niego inną władzę lub organ wojskowy.

Na dokumencie tym umieszcza się klauzulę następującej treści: „Dowódca oddziału ....(stopień, imię i nazwisko) pułku (bataljonu, baterji, kompanji i t. d) uprawniony jest wraz z oddziałem do korzystania ze środków przewozowych w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 r. o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883). Zapotrzebowanie zgłoszone za L.........dnia.............................. w......................................(nazwa władzy)".

Klauzulę powyższą podpisuje uprawniony dowódca (ust. pierwszy § 11) przy wyciśnięciu pieczęci urzędowej.

Dla oddziałów pomiarowych wojskowego Instytutu Geograficznego dokumentem marszowym jest legitymacja wojskowej służby geograficznej wedle wzoru, ustalonego przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 12. Poszczególne osoby, pełniące czynną służbę wojskową mogą korzystać ze środków przewozowych na podstawie rozkazu wyjazdu, wystawionego wedle obowiązujących w tej mierze przepisów wojskowych. Na rozkazie wyjazdu umieszcza wskazany w § 11 — dowódca (władza lub organ wojskowy) klauzulę analogiczną w treści do klauzuli wskazanej w § 11, opatrując ją również podpisem i pieczęcią urzędową.

Oficerowie wojskowej służby geograficznej korzystają ze środków przewozowych na podstawie legitymacji wojskowej służby geograficznej.

§ 13. Dokument marszowy, rozkaz wyjazdu, względnie legitymacja wojskowej służby geograficznej, wystawione w sposób przewidziany w §§ 11 i 12 są dokumentami legitymacyjnemi wobec władz, u których zgłoszono zapotrzebowanie, oraz wobec posiadaczy przydzielonych środków przewozowych.

§ 14. O potrzebie korzystania ze środków przewozowych w myśl art. 7 decyduje władza wojskowa powołana do wystawienia dokumentu marszowego, rozkazu wyjazdu lub legitymacji wojskowej służby geograficznej, w szczególności zaś, władza wojskowa decyduje, czy zachodzi podróż służbowa, służbowy prze-

wóz rzeczy, względnie przewóz osób lub rzeczy w związku z podróżą służbową.

Za służbowy przewóz rzeczy, względnie przewóz rzeczy w związku z podróżą służbową, uważa się również przewóz instrumentów, narzędzi oraz materjału do budowy sygnałów i wież triangulacyjnych.

Do art. 8.

§ 15. Prawo wystawienia zapotrzebowania celem dostarczenia środka przewozowego posiadają dowódcy (komendanci) jednostek administracyjnych (równorzędni i wyżsi), względnie inne upoważnione przez nich władze lub organy wojskowe.

Dowódcy ci (ust. pierwszy) są również uprawnieni do wystawiania na dokumentach marszowych, rozkazach wyjazdu względnie legitymacjach wojskowej służby geograficznej zezwoleń na bezpośrednie wystawianie zapotrzebowań na środki przewozowe, a to w czasie trwania stanu wyjątkowego, w wypadkach klęsk żywiołowych, oraz w wypadkach zarządzenia asystencji wojskowej (art. 6 i ust. 3 art. 8).

Do art. 10.

§ 16. Uprawniony, który w warunkach przewidzianych w art. 10 zwraca się bezpośrednio do posiadacza środka przewozowego z żądaniem jego dostarczenia, wystawia pisemny nakaz dostarczenia środka przewozowego, który winien zawierać następujące dane:

a) wymienienie dokumentu marszowego, rozkazu wyjazdu, względnie legitymacji wojskowej służby geograficznej, uprawniającego do korzystania ze środków przewozowych przy oznaczeniu władzy, która go wystawiła (data i liczba);
b) wskazanie osoby, którą wezwano do dostarczenia środka przewozowego;
c) oznaczenie ilości i jakości środków przewozowych;
d) oznaczenie obsługi, jaka ma być oddaną do dyspozycji żądającego środka przewozowego;
e) oznaczenie czasu, przez który środek przewozowy będzie przypuszczalnie używany;
f) czytelny podpis uprawnionego oraz wskazanie formacji do jakiej uprawniony przynależy.

Na żądanie wezwanego do dostarczenia środka przewozowego należy mu okazać dokument legitymacyjny (§ 13).

Do art. 15.

§ 17. Przy ustalaniu stawek wynagrodzenia należy brać pod uwagę rzeczywiste koszta utrzymania środka przewozowego i obsługi przez okres czasu, liczony od chwili dostarczenia środka przewozowego do wyznaczonego miejsca do chwili powrotu do miejsca zamieszkania posiadacza.

§ 18. Wynagrodzenie za spełnienie obowiązku dostarczenia środka przewozowego obciąża budżet Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Do art. 16.

§ 19. Zgłaszający pretensję o odszkodowanie z powodu utraty, zniszczenia lub uszkodzenia środka przewozowego, jego części składowej lub zapasowej względnie materjałów pędnych i smarów, powinien dołączyć do tego zgłoszenia nakaz dostarczenia środka przewozowego, tudzież potwierdzenie o korzystaniu z tego środka przewidziane w art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 r. o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883).

Dla ustalenia okoliczności, mających być podstawą rozstrzygnięcia, powiatowa władza administracji ogólnej przeprowadza rozprawę ustną w trybie określonym w art. 45—48 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

§ 20. Wypłata odszkodowania z tytułu zniszczenia — utraty lub uszkodzenia środka przewozowego obciąża budżet Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Do art. 17.

§ 21. Jeżeli korzystający ze środka przewozowego uiścił wynagrodzenie za użycie środka przewozowego, to zwrot tego wynagrodzenia wypłaca płatnik tej formacji, do której dana osoba lub oddział wojskowy, korzystający ze środków przewozowych, gospodarczo należy, a to na zasadzie kwitu, tudzież złożonego mu dokumentu marszowego względnie rozkazu wyjazdu, o ile w szczególnych wypadkach Minister Spraw Wojskowych nie zarządzi inaczej.

Gdy korzystający ze środka przewozowego wynagrodzenia nie zapłacił (ust. 2 art. 17), powinien o tem bezzwłocznie złożyć meldunek swej władzy przełożonej, która spowoduje natychmiastowe przekazanie tej należności przez płatnika do powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczącego.

§ 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 30 dni po ogłoszeniu.

Poz. 471. Oświadczenie rządowe z dnia 15 lipca 1930 r. w sprawie wypowiedzenia przez Rząd Związku Socjalistycznych Republik Rad Konwencji pocztowo-telegraficznej między Rzecząpospolitą Polską z jednej strony, a Rosyjską Socjalistyczną Federacyjną Republiką Rad, Ukraińską Socjalistyczną Republiką Rad i Białoruską Socjalistyczną Republiką Rad z drugiej, podpisanej wraz z Protokółami końcowym i uzupełniającym w Moskwie dnia 24 maja 1923 r.

Poz. 472. Oświadczenie rządowe z dnia 4 sierpnia 1930 r. w sprawie przystąpienia Syrji i Libanu do międzynarodowaj konwencji o zwalczaniu handlu kobietami i dziećmi, podpisanej w Genewie dnia 30 września 1921 r.

Poz. 473. Obwieszczenie Ministra Przemysła i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa z dnia 12 lipca 1930 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 kwietnia 1930 r, wydanego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa o zmianie rozporządzenia z dnia 13 listopada 1928 r. w sprawie uregulowania wywozu kurzych jaj zagranicę.

Na podstawie art. 6 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 18) w brzmieniu art. 4 ustawy z dnia 12 lutego 1930 r. w sprawie zmiany powyższego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 89), prostuje się następujący błąd w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 kwietnia 1930 r. w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa o zmianie rozporządzenia z dnia 13 listopada 1928 r. w sprawie uregulowania wywozu kurzych jaj zagranicę (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 378):

w § 1 cz. VIII w p. a zamiast:

„dla cyfr oznaczających datę wysłania, numer porządkowy ładunku, numer porządkowy skrzyni w ładunku oraz wagę gatunku jaj":

powinno być:

„dla cyfr oznaczających numer porządkowy ładunku, numer porządkowy skrzyni w ładunku oraz wagę gatunku jaj".

z 26 sierpnia Nr. 59 Rok 1930

Poz. 474. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1930 r. o zmianie granic miasta Częstochowy w powiecie częstochowskim, województwie kieleckiem.

Poz. 475. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1930 r. w sprawie odstąpienia gminie m. Poznania gruntów państwowych na cele rozbudowy miasta.

Poz. 476. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1930 r. o uzupełnieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1927 r. w sprawie określenia norm zasiłków dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Na podstawie art. 8 ustawy z dn. 22 marca 1923 o zasiłkach dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 246), przywróconej ustawą z dnia 13 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 604) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1927 r. w sprawie określenia norm zasiłków dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 694) dodaje się po § 1 nowe postanowienie jako § 1-a o następującem brzmieniu:

§ 1-a Dzienna norma zasiłku, przysługującego w myśl art. 1 ustawy z dnia 22 marca 1923 r. zamieszkałej na terenie w. m. Gdańska rodzinie powołanego na ćwiczenia wojskowe wynosi.

Jeżeli do zasiłku uprawniona jest	W miejscowościach do 5.000 mieszkańców: kat. I	W osadach i miastach powyżej 5.000 mieszkańców: kat. II
a) tylko jedna osoba	90 fen.	1 gulden 20 fen.
b) dwie osoby	1 gulden 15 fen.	1 gulden 60 fen.
c) trzy i więcej osób	1 gulden 45 fen.	2 guldeny

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 477. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 lipca 1930 r. w sprawie zmiany przepisów, dotyczących egzaminu na czeladnika.

Na podstawie art. 157 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) zarządza się co następuje.

§ 1. Każda z komisyj egzaminacyjnych, przewidzianych w art. 153 ust. 3 prawa przemysłowego, składa się z przewodniczącego i przynajmniej z trzech członków, w tem z jednego delegata, wyznaczonego przez kuratorjum właściwego okręgu szkolnego.

§ 2. Regulamin egzaminacyjny, przewidziany w art. 154 ust. 2 prawa przemysłowego, powinien zawierać przepis o posiadaniu przez kandydata elementarnych umiejętności czytania i pisania po polsku oraz rachowania i rysowania w granicach potrzeb danego zawodu. Szczegółowa instrukcja, wydana przez władzę szkolną, określać będzie skalę wymagań powyższych umiejętności.

Postępowanie komisji egzaminacyjnej, sposób egzaminowania i taksy egzaminacyjne usta-

la się regulaminami egzaminacyjnemi, które wydaje izba rzemieślnicza a zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka.

§ 3. Podanie o dopuszczenie do egzaminu, przewidziane w art. 155 ust. 1 prawa przemysłowego, wnosi terminator lub pomocnik do izby rzemieślniczej. Do podania należy dołączyć świadectwo ukończenia nauki lub też świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki w rzemiośle, oraz zaświadczenie właściwej władzy szkolnej, stwierdzające, że w miejscowości, w której terminator odbywał naukę rzemiosła, nie było w okresie czasu odbywania terminu publicznej szkoły dokształcającej zawodowej, — bądź zaświadczenie tejże władzy szkolnej, że terminator z powodu braku miejsca nie mógł uczęszczać do publicznej szkoły dokształcającej zawodowej w miejscowości, w której odbywał naukę bądź wreszcie zaświadczenie wojewody, a w m. st. Warszawie — Komisarza Rządu, wydane po wysłuchaniu władzy szkolnej, że terminator z innej uzasadnionej przyczyny nie może okazać świadectwa szkolnego z ukończenia nauki w publicznej szkole dokształcającej zawodowej.

§ 4. Postanowienia §§ 1—3 odnoszą się do terminatorów, którzy ukończyli naukę rzemiosła przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia i nie mogą okazać świadectwa szkolnego z ukończenia nauki w publicznej szkole dokształcającej zawodowej z powodu braku takiej szkoły lub z powodu niemożności uczęszczania do niej dla braku miejsca albo z innej uzasadnionej przyczyny w miejscowości, w której terminator odbywał naukę rzemiosła.

Postanowienia te tracą moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 1931 r.

§ 5. Terminatorzy i pomocnicy, którzy nie ukończyli nauki rzemiosła przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i nie mogą okazać świadectwa szkolnego z ukończenia nauki w publicznej szkole dokształcającej zawodowej z powodu braku takiej szkoły lub z powodu niemożności uczęszczania do niej dla braku miejsca, w miejscowości, w której terminator odbywał naukę rzemiosła, winni wnosić podanie o dopuszczenie do egzaminu, przewidziane w art. 155 ust. 1 prawa przemysłowego, do izby rzemieślniczej. Do podania należy dołączyć świadectwo ukończenia nauki lub też świadectwo stwierdzające przebyty czas nauki, i jeżeli w miejscowości, w której kandydat pobierał naukę rzemiosła, niema publicznej szkoły dokształcającej zawodowej, świadectwo szkolne z ukończenia całkowitego kursu nauki w szkole powszechnej, jaka znajdowała się w miejcowości, w której kandytat wypełniał obowiązek szkolny, lub świadectwo ukończenia specjalnych krótkoterminowych kursów dla terminatorów winien kandytat załączyć zaświadczenie, wydane przez właściwą władzę szkolną, stwierdzające brak publicznej szkoły dokształcającej zawodowej w miejscowości, w której kandydat pobierał naukę rzemiosła.

Postanowienie niniejszego paragrafu traci moc obowiązującą po upływie trzech lat, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 478. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11 sierpnia 1930 r. o przyznaniu X Międzynarodowym Targom Wschodnim, mającym się odbyć we Lwowie w czasie od 2 do 16 września 1930 r. włącznie, ulg w sprawie ochrony wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

Poz. 479. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 5 sierpnia 1930 r. w sprawie ustalenia rabatów handlowych od ceny taryfowej wyrobów tytoniowych specjalnych.

Poz. 480. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Pracy i Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 sierpnia 1930 r. w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia z 17 września 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 767) w sprawie zaopatrzenia byłych skazańców politycznych.

Na podstawie art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o zaopatrzeniu byłych skazańców politycznych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 245) zarządza się co następuje:

§ 1. § 13 rozporządzenia z dnia 17 września 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 767) otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 13. Najpóźniej do dni 30-tu od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia winny stowarzyszenia byłych więźniów politycznych przedstawić Ministrowi Skarbu listę 6-u osób każde, celem powołania w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej z pośród nich dwóch przedstawicieli do komisji kwalifikacyjnynej.

Przedstawiciele ci są powoływani do komisji na okres trzech lat z zastrzeżeniem Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej prawa wcześniejszego odwołania tych przedstawicieli.

W razie śmierci lub ustąpienia w okresie kadencji z komisji kwalifikacyjnej jednego lub obu przedstawicieli z liczby zaproponowanych przez stowarzyszenia winny one na wezwanie Ministra Skarbu przedstawić w ciągu dni 30-u nową listę osób, proponowanych na wakujące miejsca“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 481. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 sierpnia 1930 r. o warunkach i sposobie zastosowania przez władze sądowe przepisów postępowania cywilnego do egzekucji należności administracyjnych.

Na podstawie art. 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) zarządza się co następuje:

§ 1. W drodze egzekucji sądowej mogą być ściągane:

1) należności pieniężne z tytułu publiczno-prawnego, nakładane w zakresie swych uprawnień przez władze państwowe i komunalne oraz inne istytucje prawa publicznego, jeżeli należność przekracza 10,000 złotych—a bez względu na wysokość należności, jeżeli egzekucja ma być skierowana do majątku nieruchomego, do wierzytelności lub praw zabezpieczonych na nieruchomościach, albo jeżeli mają być zastosowane przepisy o wyjawieniu majątku pod przysięgą lub o odszukaniu mienia dłużnika.

2) bez względu na wysokość — należności innych instytucyj, którym szczególne przepisy przyznają prawo egzekucji w trybie administracyjnym.

§ 2. Tryb egzekucji sądowej jest wyłącznie właściwy dla ściągania należności administracyjnych, w razie zbiegu egzekucji administracyjnej z egzekucją sądową w odniesieniu do tego samego przedmiotu majątkowego. W tym przypadku zajęcie uzyskane w toku egzekucji administracyjnej ma w sądowem postępowaniu egzekucyjnem te same skutki pod względem mocy prawnej i prawa pierwszeństwa, co zajęcie sądowe.

§ 3. Skierowanie na drogę sądową egzekucji należności wymienionych w punkcie 1) § 1 należy do władzy (egzekucyjnej powiatowej władzy administracji ogólnej).

Skierowanie na drogę sądową egzekucji należności wymienionych w punkcie 2) § 1 należy do instytucji, od której tytuł egzekucyjny pochodzi. Również władza egzekucyjna może kierować egzekucję tych należności na drogę sądową, gdy zachodzą warunki wymienione w punkcie 1) § 1, uzasadniające drogę egzekucji sądowej dla należności w punkcie tym wymienionych.

§ 4. Podstawą sądowej egzekucji należności administracyjnych jest tytuł egzekucyjny, który stanowią orzeczenia (nakazy płatnicze) oraz wykazy zaległości wydane przez instytucje do tego powołane.

Winny one być zaopatrzone stwierdzeniem, że należność prawnie dojrzała do egzekucji.

§ 5. W postępowaniu sądowem, nie wyłączając postępowania o wydanie tytułu wykonawczego (§ 6), udzielenie klauzuli wykonawczej (§ 7), lub o dozwolenie egzekucji (§ 8), władza lub instytucja, od której tytuł pochodzi, działa jako wierzyciel egzekwujący.

§ 6. Na obszarze sądów apelacyjnych w Lublinie, Warszawie i Wilnie władza egzekucyjna lub instytucja zwróci się o wydanie tytułu wykonawczego do sądu rzeczowo właściwego według miejsca zamieszkania lub czasowego pobytu dłużnika, albo według miejsca wykonania czynności egzekucyjnych lub według miejsca położenia nieruchomości, jeżeli egzekucja dotyczy tejże.

Podanie o wydanie tytułu wykonawczego winno zawierać:

1) Oznaczenie władzy, od której pochodzi tytuł wymagający przeprowadzenia egzekucji,

2) imię i nazwisko i miejsce zamieszkania dłużnika,

3) oznaczenie tytułu egzekucyjnego,

4) wysokość i rodzaj należności,

5) wymienienie sposobu egzekucji, o ile podanie pochodzi od władzy lub instytucji wymienionych w § 1 punkt 1), a należność nie przekracza 10.000 złotych.

Jeżeli tytuł egzekucyjny pochodzi od instytucji, której na podstawie przepisów szczególnych służy prawo egzekucji w trybie administracyjnym, należy w podaniu powołać te przepisy.

Do podania należy dołączyć tytuł egzekucyjny.

Sąd rozpoznaje podanie w trybie incydentalnym bez doręczenia odpisu podania dłużnikowi i bez jego wezwania.

Decyzja sądu, w której należy powołać tytuł egzekucyjny, ulega doręczeniu stronom; termin do zaskarżenia biegnie od daty doręczenia decyzji.

W decyzji i w tytule wykonawczym w wypadku wymienionym w § 6 ustęp 2 punkt 5) sąd wymieni sposób egzekucji.

Na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego, egzekucja odbywa się według przepisów postępowania cywilnego o wykonaniu wyroków sądowych.

Porozumienie pomiędzy egzekwującą władzą lub instytucją a dłużnikiem nie jest dopuszczalne w przypadkach przewidzianych w art. 1001, 1072, 1563, 1566 u. p. c.

Tytuł wykonawczy wydany w powyższym trybie stanowi również podstawę do uzyskania hipoteki sądowej na majątku dłużnika, a w przypadku, gdy majątek nie jest hipotekowany, do uzyskania zabezpieczenia należności przez zakaz zbywania nieruchomości.

Po wykonaniu orzeczenia (nakazu płatniczego) lub wykazu zaległości (§ 4 ust. 1) komornik prześle tej władzy lub instytucji, od której tytuł egzekucyjny pochodzi, akta egzekucyjne dla dołączenia ich do właściwych akt sprawy.

§ 7. Na obszarze sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu władza egzekucyjna lub insty-

tucja zwróci się o udzielenie klauzuli wykonawczej do sądu powiatowego, w którym dłużnik ma ogólną podsądność, lub w którego okręgu znajduje się majątek, z którego egzekucja ma być prowadzona.

Wniosek o udzielenie klauzuli wykonawczej winien odpowiadać wymogom przepisanym w ustępach 2, 3 i 4 paragrafu poprzedzającego.

Klauzulę wykonawczą wypisuje sekretarz sądu z zarządzenia sędziego.

Klauzula wykonawcza winna być umieszczona na tytule egzekucyjnym w brzmieniu poniższem: „Z zarządzenia sądu udziela się klauzuli wykonawczej celem przeprowadzenia egzekucji", poczem następuje data, podpis sekretarza i pieczęć sądowa.

O ile wniosek o udzielenie klauzuli wykonawczej pochodzi od władzy lub instytucji wymienionych w § 1 punkt 1, a należność nie przekracza 10.000 złotych, otrzymuje klauzula brzmienie następujące: „Z zarządzenia sądu udziela się klauzuli wykonawczej celem przeprowadzenia egzekucji z nieruchomości dłużnika, z wierzytelności lub praw zabezpieczonych na nieruchomościach lub celem zniewolenia dłużnika do wyjawienia majątku pod przysięgą".

Na podstawie tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonawczą, egzekucja odbywa się według przepisów postępowania cywilnego o wykonaniu wyroków sądowych.

Zarzuty przeciw roszczeniu należy wnosić do tej władzy lub instytucji, od której tytuł egzekucyjny pochodzi.

§ 8. Na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie orzeczenia (nakazy płatnicze), oraz wykazy zaległości wymienione w § 4, stanowią tytuł egzekucyjny w rozumieniu § 1 ordynacji egzekucyjnej.

Sądem właściwym dla dozwolenia egzekucji jest sąd oznaczony w §§ 18 i 19 ordynacji egzekucyjnej, a dla wniosku o wyjawienie majątku pod przysięgą—sąd oznaczony w § 47 ordynacji egzekucyjnej.

Wnioski o dozwolenie egzekucji winny odpowiadać wymogom przepisanym w §§ 53 i 54 ordynacji egzekucyjnej.

Jeżeli tytuł egzekucyjny pochodzi od instytucji, której na podstawie przepisów szczególnych służy prawo egzekucji w trybie administracyjnym, należy przepisy te powołać we wniosku o dozwolenie egzekucji.

Zarzuty przeciw roszczeniu należy wnosić do tej władzy lub instytucji, od której tytuł egzekucyjny pochodzi.

§ 9. Sąd właściwy do rozpatrzenia podania o wydanie tytułu wykonawczego (§ 6), wniosku o udzielenie klauzuli wykonawczej (§ 7) lub o dozwolenie egzekucji (§ 8), zbada, czy tytuł egzekucyjny wydany został w zakresie uprawnień tej władzy lub instytucji, od której pochodzi.

§ 10. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do egzekucji należności z tytułu danin publicznych, monopoli i ubezpieczeń społecznych.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie piętnastego dnia po ogłoszeniu i obowiązuje na obszarze całej Rzeczypospolitej, z wyjątkiem okręgu sądu apelacyjnego w Katowicach.

Poz. 482. Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej i Ministra Skarbu z dn. 18 lipca 1930 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 28 kwietnia 1930 r. wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Obrony Krajowej z dnia 23 lutego 1918 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 31 grudnia 1917 r. dotyczącej zarządzeń, mających na celu pieczę nad inwalidami cywilnymi, członkami ich rodzin i osobami, pozostałemi po nich.

Na podstawie art. 6 p. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 18) w brzmieniu art. 4 ustawy z dnia 12 lutego 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 89) podaje się do wiadomości, że w § 1 punkt 1 w ustępie, oznaczonym literą a) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 28 kwietnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 392) zamiast liczb „25% — 31/%" powinno być „25 %—35 %".

Poz. 483. Obwieszczenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 4 sierpnia 1930 r. w sprawie sprostowania błędu w przekładzie polskim Konwencji Międzynarodowej, dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r.

---

z 30 sierpnia Nr. 60 Rok 1930

Poz. 484. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1930 r. dotyczące wykonania w stosunku do obywateli Związku Socjalistycznych Republik Rad art. 40 ustawy o prawie właściwem dla stosunków prywatnych międzynarodowych.

Na podstawie art. 40 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o prawie właściwem dla stosunków prywatnych międzynarodowych (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 581) zarządza się co następuje:

§ 1. Obywatele Z. S. R. R. mogą dokonywać wszelkich czynności prawnych, odnoszących się do mienia nieruchomego, położonego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, tylko po uprzedniem uzyskaniu zaświadczenia Ministerstwa Skarbu, że do danej czynności niema przeszkód.

§ 2. Sądy, notarjusze i pisarze hipoteczni nie mogą sporządzać ani legalizować dokumentów, odnoszących się do czynności prawnych o charakterze majątkowym, dokonywanych przez obywatela Z. S. R. R., przed złożeniem przez osobę interesowaną zaświadczenia Ministerstwa Skarbu, że niema przeszkód do dokonania danej czynności prawnej.

§ 3. Przepisy §§ 1 i 2 nie dotyczą ani rozporządzeń ostatniej woli, ani czynności prawnych, związanych z przejściem praw spadkowych na spadkobierców z mocy ustawy lub z mocy rozporządzeń ostatniej woli.

§ 4. Czynności prawne, dokonywane w imieniu państwa (Związku Socjalistycznych Republik Rad) lub jego organów, nie podlegają przepisom niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Żądanie obywatela Z. S. R. R. uchylenia kurateli nad majątkiem jego, znajdującym się w Polsce, może być przez sąd uwzględnione tylko po przedstawieniu przez petenta specjalnego zezwolenia Ministerstwa Skarbu.

§ 6. Bez uzyskania specjalnego zezwolenia Ministerstwa Skarbu obywatele Z. S. R. R. nie mogą w Polsce być opiekunami, kuratorami, prokurentami spółek handlowych, członkami zarządu tych spółek, prowadzić przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych jednoosobowo lub pod formą spółki.

§ 7. Kapitały zdeponowane w kasach państwowych lub w państwowych instytucjach kredytowych w wykonaniu takich aktów prawnych, zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, do zawarcia których w myśl zasad niniejszego rozporządzenia potrzebneby było uzyskanie zaświadczenia o braku przeszkód do zawarcia danego aktu lub specjalne zezwolenie, mogą być podnoszone tylko po przedstawieniu przez osobę interesowaną specjalnego zezwolenia Ministerstwa Skarbu.

§ 8. W wypadkach sprzedaży w drodze przetargu publicznego nieruchomości należącej do obywatela Z. S. R. R. wypłata ceny kupna osobom uprawnionym może być dokonana dopiero po przedstawieniu przez osobę interesowaną zaświadczenia Ministerstwa Skarbu, że niema przeszkód do wypłaty.

§ 9. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom Sprawiedliwości, Skarbu i Spraw Zagranicznych.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 485. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 sierpnia 1930 r. o powierzeniu funkcyj starosty grodzkiego w m. Bydgoszczy staroście powiatowemu bydgoskiemu.

Na podstawie art. 75 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządzam co następuje:

§ 1. Funkcje starosty grodzkiego w mieście Bydgoszczy, określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 426) w brzmieniu rozporządzenia z dnia 23 września 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 543), powierza się staroście powiatowemu bydgoskiemu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1930 r.

Poz. 486. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 sierpnia 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa oraz Robót Publicznych o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły.

Na mocy art. 1 punkt b) i art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 374) zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 r. o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 607) przedłuża się do dnia 31 sierpnia 1931 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1930 r.

Poz. 487. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1930 r. w sprawie zmian organizacji urzędów skarbowych oraz komisyj szacunkowych do spraw podatku dochodowego i przemysłowego w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Brześciu n/B.

Poz. 488. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1930 r. w sprawie zmian granic okręgów administracyjnych urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Brześciu n/B.

Poz. 489. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 sierpnia 1930 r. w sprawie zmian w organizacji urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej II we Lwowie.

Poz. 490. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 sierpnia 1930 r. w przedmiocie wprowadzenia zmian do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 października 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 660) w sprawie sporządzania zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych oraz zasad szacowania pozycyj bilansowych przez prywatne zakłady ubezpieczeń.

Poz. 491. Obwieszczenie Ministra Spraw Zagranicznych z 14 sierpnia 1930 r. o sprostowaniu błędu w tekście oraz przekładzie polskim Konwencji Miedzynarodowej o zwalczaniu obiegu i handlu wydawnictwami pornograficznemi, podpisanej w Genewie 12 września 1923 roku.

z 30 sierpnia Nr. 61 Rok 1930

Poz. 492. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 sierpnia 1930 r. o wyborach do Sejmu i Senatu.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

---

z 16 sierpnia Nr. 188 Rok 1930

z 18 sierpnia Nr. 189 Rok 1930

Poz. 276. Orzeczenie nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalającej warunki pracy i płacy straży leśnej na rok służbowy 1930/31 na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego.

z 19 sierpnia Nr. 190 Rok 1930

Poz. 277. Okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 1215/3/30 z dnia 31 lipca 1930 r. w sprawie tranzytowego przewozu towarów przez obszar celny Rzeczypospolitej Polskiej.

z 20 sierpnia Nr. 191 Rok 1930

Poz. 278. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 sierpnia 1930 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 maja 1927 r., zawierające regulamin wyborczy do rad miejskich na obszarze b. Królestwa Kongresowego.

Na podstawie art. 9 dekretu o wyborach do rad miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego z dnia 13 grudnia 1918 r. (Dz. P. P. P. Nr. 20, poz. 58) zarządzam, co następuje:

§ 1.

§ 49 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 maja 1927 r., zawierającego regulamin wyborczy do rad miejskich na obszarze b. Królestwa Kongresowego („Monitor Polski" Nr. 119, poz. 303), otrzymuje brzmienie następujące:

„O ważności wyborów w miastach niewydzielonych z powiatu decyduje w I instancji Starosta, w II—Wojewoda, zaś w miastach wydzielonych z powiatu—w I instancji Wojewoda, w II — Minister Spraw Wewnętrznych.

O ważności wyborów w m. st. Warszawie decyduje w I i ostatniej instancji Minister Spraw Wewnętrznych".

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 279. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 sierpniu 1930 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lutego 1929 r. w sprawie regulaminu wyborczego do rad miejskich w miastach rządzących się rozporządzeniem Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 14 sierpnia 1919 r. o ustawie miejskiej.

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 25 czerwca 1919 r. o wyborach do tymczasowych rad miejskich (Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 7, poz. 44) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Postanowienie, zamieszczone w § 1, p. 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lutago 1929 r. w sprawie regulaminu wyborczego do rad miejskich w miastach rządzących się rozporządzeniem Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 14 sierpnia 1919 r. o ustawie miejskiej („Monitor Polski" Nr. 38, poz. 74), zastępuje się postanowieniam następującem:

§ 49-mu nadaje się brzmienie: „O ważności wyborów w miastach niewydzielonych z powiatu decyduje w I instancji Starosta, w II—Wojewoda, zaś w miastach wydzielonych z powiatu—w I instancji Wojewoda, w II—Minister Spraw Wewnętrznych".

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

z 21 sierpnia Nr. 192 Rok 1930

z 22 sierpnia Nr 193 Rok 1930

Poz. 280. Zarządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych z dnia 13 sierpnia 1930 r. o zmianie § 8 regulaminu dla Państwowego Banku Rolnego.

z 23 sierpnia Nr. 194 Rok 1930

z 25 sierpnia Nr. 195 Rok 1930

z 26 sierpnia Nr. 196 Rok 1930

z 27 sierpnia Nr. 197 Rok 1930

Poz. 281. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 sierpnia 1930 r. w sprawie wywłaszczenia gruntu z majątku Rybiszki w Wilnie na cele zakwaterowania wojska.

z 28 sierpnia Nr. 198 Rok 1930

Poz. 282. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 14 sierpnia 1930 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

z 29 sierpnia Nr. 199 Rok 1930

Poz. 283. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 lipca 1930 r. w sprawie reorganizacji urzędów celnych.

z 30 sierpnia Nr. 200 Rok 1930

Poz. 284. Orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie rozwiązania Sejmu i Senatu.

Poz. 285. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie wznowienia prac Sejmu Śląskiego.

Poz. 286. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 26 sierpnia 1930 roku o wartości jednego grama czystego złota.

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

z 16 sierpnia Nr. 16 Rok 1930

Okólnik Nr. 1565/II. A./30

w sprawie dostarczania dowodów rzeczowych na rozprawy sądowe i ponoszenia kosztów konwojowania osób i rzeczy.

Do wszystkich sądów i urzędów prokuratorskich.

Władze policji państwowej uskarżają się, że sądy i urzędy prokuratorskie często zwracają się do organów policji państwowej z poleceniami dostarczenia na rozprawę główną do sądu prowadzącego sprawę, dowodów rzeczowych, znajdujących się w przechowaniu innych władz sądowych

Postępowanie takie, zwłaszcza w wypadkach, jeśli miejsce przechowania dowodów rzeczowych znajduje się w większej odległości od siedziby sądu, prowadzącego sprawę, poważnie obciąża organa policyjne i odrywa je od programowej służby w zakresie bezpieczeństwa publicznego, co — wobec szczupłości personelu policyjnego—ujemnie odbija się na działalności i sprawności policji państwowej.

Z tych przyczyn, oraz z uwagi na konieczność możliwie oszczędnej gospodarki funduszami państwowemi, należy wypadki zwracania się do policji państwowej o przetransportowanie dowodów rzeczowych do innego sądu ograniczyć do niezbędnej potrzeby, gdy np. doniosłość dowodów rzeczowych dla danej sprawy, ich rozmiar lub szczególne właściwości wymagają nadzwyczajnej staranności lub ochrony przy przewozie tak, że nie można przesłać ich zwyczajnemi środkami transportu (pocztą, przez funkcjonarjusza sądowego), bądź też, gdyby nieskorzystanie z organu policyjnego mogło być powodem odroczenia rozprawy i narazić Skarb Państwa na poważne straty z tego powodu.

Poza temi wypadkami używanie organów policyjnych dla dostarczenia dowodów rzeczowych powinno mieć miejsce tylko, jeśli czynność ta nie będzie wymagała specjalnego odrywania funkcjonarjuszów policji państwowej od programowej służby, a więc, gdyby np. odpowiednim funkcjonarjuszom policji można było powierzyć transport dowodów rzeczowych przy

sposobności powołania ich w charakterze świadków lub konwojentów, czy też w innych sprawach służbowych z miejscowości, w której przechowywane są dowody rzeczowe, do siedziby sądu orzekającego w danej sprawie.

Ponadto winna oczywiście policja dostarczyć na własny koszt sądom do rozprawy te dowody rzeczowe, które są przechowywane w policji (t. z. „pierwsze dostarczenie").

Koszty dostarczenia dowodów rzeczowych, jak również koszty konwojowania osób do władz wymiaru sprawiedliwości obciążają te władze, które dostarczenie względnie konwojowanie (sprowadzenie) zarządziły (okólnik Nr. 1543 Dz. Urz. Nr. 10 z 1930 roku) chyba, że chodzi o pierwsze dostarczenie dokonane z inicjatywy organu policyjnego, lub o te wypadki, gdy dostarczenie osoby następuje wskutek listu gończego lub wprawdzie na polecenie władzy sądowej, lecz polecenie to nastąpiło skutkiem obecności sędziego (prokuratora) na miejscu, a organ policyjny byłby zobowiązany i bez tego polecenia zatrzymać lub sprowadzić daną osobę do sądu (prokuratora). W tych wypadkach obowiązkiem policji jest dostarczenie na własny koszt ujętej osoby poszukiwanej tylko do najbliższego sądu (sędziego śledczego, prokuratora), który celem pokrycia kosztów dalszego transportu do siedziby poszukującej władzy sądowej wypłaci zaliczkowo organom policyjnym odpowiednią kwotę w gotówce. To samo ma odpowiednie zastosowanie do dostarczenia rzeczy np. z miejsca sędziowskiej rewizji lub oględzin dokonywanych przy użyciu asystencji policyjnej do kancelarji sędziego, prowadzącego rewizję lub oględziny, jeżeli dostarczenie to nastąpiło wprawdzie z polecenia sędziego, lecz organ policyjny byłby i bez tego polecenia zobowiązany dostarczyć ową rzecz do sądu.

Panów Prezesów i Prokuratorów proszę o czuwanie nad przestrzeganiem przez podległe sądy i prokuratury zasad, zawartych w niniejszym okólniku.

Warszawa, dnia 2 sierpnia 1930 r.

Okólnik Nr. 1567/II.A./30

w sprawie przekazywania grzywien za fałszowanie środków żywności.

Do wszystkich sądów i urzędów prokuratorskich z wyjątkiem sądów i urzędów prokuratorskich okręgu sądu apelacyjnego w Katowicach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uskarża się, że sądy i urzędy prokuratorskie, wykonywujące karę grzywny, orzeczoną za przestępstwa z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o nadzorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), bądź to nie stosują wogóle przepisu art. 47 tego rozporządzenia, mianowicie nie przekazują ściągniętych grzywien właściwym państwowym zakładom badania żywności i przedmiotów użytku w myśl okólnika Nr. 1399 (Dz. Urz. z r. 1928, Nr. 14 str. 247), bądź — przekazując pewne sumy pieniężne odnośnym zakładom — nie wymieniają czy sumy te należą się zakładowi tytułem grzywny (i w jakiej sprawie), czy też tytułem zwrotu kosztów badania zakwestjonowanej żywności i przedmiotów użytku.

Taki stan rzeczy wprowadza niepożądane zamieszanie w rachunkowości zakładów badania żywności i przedmiotów użytku i dlatego zarządzam, aby wszystkie sądy i urzędy prokuratorskie, po ściągnięciu orzeczonych grzywien, przy sposobności przekazywania ich właściwym zakładom badania żywności, szczegółowo wymieniały, czy dana suma jest grzywną, czy też należy się ona tytułem zwrotu kosztów ekspertyzy i jakiej sprawy dotyczy. Wskazane jest przytem powoływanie sygnatury akt zakładu badania żywności i przedmiotów użytku.

Panów Prezesów, Prokuratorów i Kierowników sądów proszę o czuwanie nad przestrzeganiem zasad niniejszego okólnika.

Warszawa, dnia 4 sierpnia 1930 r.

IV.

Orzecznictwo.

Przedruki ze „Zbioru wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego", rocznik VI rok 1928.

Nr. 1504.

Przy ustaleniu daty początku studjów wyższych, przewidzianych w art. 37 ustawy z 11 grudnia 1923 poz. 46/924 Dz. Ust., ma decydujące znaczenie wyłącznie data immatrykulacji.

(Wyrok z 18 września 1928 l. rej. 1493/26).

Nr. 1507.

Specjalne dodatki, wypłacane funkcjonarjuszom gminy na zasadzie § 1 rozporządzenia Wojewody Śląskiego z 10 grudnia 1924, Dz. Ust. Śl. Nr. 28 poz. 104. w wysokości 10% względnie 20% każdorazowych miesięcznych uposażeń, jako ekwiwalent za ulgi w naturze, przyznane urzędnikom państwowym we formie pomocy lekarskiej, zwrotu opłat szkolnych i przejazdów państwowemi środkami komunikacyjnemi, pod-

legają podatkowi dochodowemu, na zasadzie przepisów o tym podatku poz. 607/23 i 411/25 Dz. Ust.

(Wyrok z 21 września 1928. l. rej. 4274/26)

Nr. 1509.

Roszczenia rabinów na terenie b. Królestwa Kongresowego o uposażenie nie mają wedle postanowień rozporządzenia b. Generał-Gubernatora Warszawskiego z 1 listopada 1916 w brzmieniu dekretu z 7 lutego 1919 poz. 175 Dz. Ust. charakteru publiczno-prawnego.

(Wyrok z 26 września 1928, l. rej. 2071/27).

Nr. 1510.

Art. 84 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 w brzmieniu ustawy z dnia 13 lutego 1924 poz. 178 Dz. Ust. ma zastosowanie wyłącznie do funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych i tych z pośród emerytów, którzy już w dn. 1 października 1923 pobierali uposażenie emerytalne.

(Wyrok z 27 września 1928, l. rej. 1820/26).

Nr. 1512.

Przepis art. 11 p. „a" ustawy z 18 grudnia 1919 o czasie pracy w przemyśle i handlu nie odnosi się do przemysłowych zakładów mleczarskich, zajmujących się tylko przetwarzaniem mleka.

(Wyrok z 28 września 1928, l. rej. 4376/26).

W myśl ogólnej zasady, wyrażonej w art. 10 cytowanej wyżej ustawy z 18 grudnia 1919, praca w niedziele i dni świąteczne we wszystkich zakładach przemysłowych i handlowych jest wzbroniona. Wyjątek od tej ogólnej zasady stanowi art. 11 tejże ustawy, który wylicza w sposób wyczerpujący te wszystkie wypadki, w jakich praca w drodze wyjątku w powyższych zakładach jest dozwolona. Otóż przepis ten, który, jako przepis wyjątkowy, rozszerzającej wykładni nie ulega, zawiera między innemi w p. „a" specjalne postanowienie co do mleczarni, wedle którego praca w mlaczarniach w niedziele i dni świąteczne jest dozwolona tylko przez trzy godziny i tylko do godziny 10 przed południem. Żadnych bliższych postanowień co do tego, czy pojęcie mleczarni obejmuje wyłącznie t. zw. sklepy mleczarkie, czy także i pracownie mleczarskie, przetwarzające mleko na inne produkty mleczarskie (jak np. masło, twaróg, ser i t. p.), ustawa wogóle nie zawiera, jednakowoż z brzmienia i treści cytowanego przepisu, w którym mleczarnie są wymienione obok hoteli, jadłodajni i t. p. zakładów, służących do doraźnego zaopatrzenia ludności w niezbędne do codziennego użytku środki żywności, należy przyjść do wniosku, że postanowienie p. „a" art. 11 cytowanej ustawy dotyczy wyłącznie t. zw. sklepów mleczarskich, zajmujących się tylko sprzedażą mleka i gotowych przetworów mlecznych. Takiej samej wykładni trzyma się również § 14 rozporządzenia wykonawczego Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 23 czerwca 1923 Dz. Ust., który, wyjaśniając przepis art. 11 p. „a" cytowanej ustawy, stanowi wyraźnie, że za mleczarnie, które w myśl tego przepisu mogą być otwarte w niedziele i święta przez 3 godziny do g. 10 przed południem, należy uważać tylko sklepy, zajmujące się sprzedażą mleka lub przetworów mlecznych, z wyłączeniem wszelkich innych towarów. Z powyższego wynika, że przepis art. 11 p. „a" cytowanej ustawy, nie może mieć zastosowania do zakładów mleczarskich, zajmujących się przetwarzaniem mleka na masło i t. p. przetwory mleczne.

Nr. 1516.

W dziedzinie administracji samorządowej w b. Galicji niema przepisu prawnego, że dzień nadania na pocztę środka prawnego ma być uważany za dzień jego wniesienia.

(Wyrok z 4 października 1928 l. rej. 1475/26).

Nr. 1522.

Do wykonywania czynności miejscowo-policyjnych, wypływających z postanowień niem. ustawy przemysłowej, powołany jest w m. Tarnowskie Góry burmistrz, jako miejscowa władza policyjna, nie zaś Komisarjat Śląski Policji Wojewódzkiej.

(Wyrok z 10 października 1928 l. rej. 1482/26).

Nr. 1524.

Miejski podatek od lokali uiszcza główny lokator, nie zaś osoby faktycznie zajmujące dany lokal (art. 24 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1921 poz. 6/22 Dz. Ust.).

(Wyrok z 11 października 1928, l. rej. 1375/26).

Nr. 1525.

Grunty nieużytkowe, nie podlegające obowiązkowi opłaty państwowego podatku gruntowego, nie mogą być obciążane specjalną opłatą drogową, o ile przez budowę dróg, mostów i t. d. nie zmieniłyby swego dotychczasowego charakteru, stając się gruntami użytkowemi.

(Wyrok z 11 października 1928, l. rej. 3643/26).

Nr. 1529.

1) Utrata koncesji szynkarskiej, przewidziana w art. 8 ustęp 3 ustawy z 23 kwietnia 1920

poz. 299/1922 Dz. Ust. uzależniona jest jedynie od dwukrotnego przekroczenia przepisów tej ustawy, nie zaś od dwukrotnego ukarania za te przekroczenia.

2) W postępowaniu sporno-administracyjnem niema przepisu prawnego, któryby zabraniał Sądowi Administracyjnemu doręczania wezwań, wyroków i t. d. bezpośrednio stronie w wypadku, gdy jest ona zastąpiona przez pełnomocnika procesowego.

(Wyrok z 17 października 1928 l. rej. 4911/26).

Nr. 1533.

Przewidziany w art. 69 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z 11 sierpnia 1923 poz. 747 Dz. Ust. obowiązek zapewnienia związkom komunalnym dostatecznych źródeł dochodów na pokrycie „nowych zadań" nie odnosi się do wypływającego z art. 3 ustawy z 25 lipca 1919 poz. 363 Dz. Pr. obowiązku pokrycia przez dany związek komunalny różnicy, jaka powstała pomiędzy kwotą, wynikającą z ustawy skarbowej na rok 1924, a rzeczywistemi wydatkami na policję państwową w roku 1924, mimo, że sam obowiązek pokrywania przez związki komunalne $^1/_4$ części wszelkich kosztów utrzymania policji został z dniem 1 stycznia 1925 przez ustawę z 22 lipca 1925 poz. 565 Dz. Ust. zniesiony.

(Wyrok z 18 października 1928 l. rej. 1135/26).

Nr. 1534.

Wyroki sądowe w sprawach o przestępstwa karne funkcjonarjuszów państwowych nie stoją na przeszkodzie wydaniu przez komisje dyscyplinarne innej oceny tychże czynów.

(Wyrok z 18 października 1928 l. rej. 1998/26).

V.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

276.

ZARZĄDZENIE Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 25 sierpnia 1930 r.

w sprawie ustanowienia rzecznika dyscyplinarnego przy wyższej komisji dyscyplinarnej.

Zmieniając wślad zarządzenia z dnia 20 stycznia 1930 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 2 dział III poz. 25), ustęp ostatni powołanego w tem zarządzeniu zarządzenia z dnia 21 maja 1929 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 8 dział IV poz. 155) ustanawiam, na zasadzie § 7 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 15 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 990), radcę ministerjalnego Włodzimierza Konkolniaka Rzecznikiem dyscyplinarnym przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w miejsce Kazimierza Dubiela.

(—) *Sławoj Składkowski*
Minister

277.

OBWIESZCZENIE Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 29 sierpnia 1930 r.

w sprawie zmiany nazwy obszaru dworskiego Chudopsice w powiecie nowotomyskim, województwie poznańskiem.

Niniejszem zmieniam nazwę obszaru dworskiego Chudopsice w powiecie nowotomyskim, województwie poznańskiem na „Chudobczyce".

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

278.

Okólnik Nr. 151

z dnia 7 sierpnia 1930 r.

(AP. 532/1) o obrocie dziczyzną w czasie ochronnym.

Do

P. P. Wojewodów z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W myśl art. 53 i 80 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934), po upływie dziesięciu dni od rozpoczęcia czasu ochronnego—sprzedawanie, kupo-

wanie, przewożenie i przenoszenie objętej ochroną zwierzyny oraz świeżych skór tej zwierzyny, jak również podawanie takiej zwierzyny w jadłodajniach jest wzbronione.

Kto naruszy ten zakaz karany będzie grzywną do pięciuset złotych lub aresztem do sześciu tygodni, nadto zwierzyna lub świeże jej skóry ulegną konfiskacie na rzecz zakładów dobroczynnych.

Ponieważ mimo jasności tego przepisu zdarzają się częste wykroczenia, proszę Panów Wojewodów (Pana Komisarza Rządu) o stosowne pouczenie organów policyjnych i bezwzględne ściganie tych wykroczeń.

Należy w szczególności roztoczyć ścisły nadzór nad osobami trudniącemi się dowożeniem wzgl. donoszeniem artykułów żywności do centrów ich spożycia, nad handlującymi artykułami żywności, szczególnie dziczyzną, halami targowemi i sklepami, wreszcie nad wszelkiemi jadłodajniami, restauracjami, bufetami i t. p.

Osoby pochwycone na posiadaniu dziczyzny rzekomo zagranicznego pochodzenia winny taką okoliczność ponad wszelką wątpliwość udowodnić.

279.

Okólnik Nr. 152

z dnia 13 sierpnia 1930 r.

(OB. 4194) w sprawie stosowania ulg w podatku dochodowym z tytułu nowowznoszonych budynków mieszkalnych odnośnie do osób osiągających dochody z uposażeń służbowych.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

W związku z wyrokiem Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 8.VI 1929 r. L. Rej. 5075/28, którym została rozstrzygnięta kwestja stosowania ulg w podatku dochodowym z tytułu nowowznoszonych budynków mieszkalnych odnośnie osób osiągających dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 17 czerwca 1930 r. Nr. D. V. 3951/2 zarządziło co następuje:

Osobom, pobierającym dochód z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę przysługuje prawo korzystania z ulgi w podatku dochodowym, określonej w p. 3 art. 33 rozp. Prezydenta z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 372). W szczególności osobom takim, o ile wybudują domy mieszkalne do dnia 31.XII 1935 r. mogą być potrącane pod warunkami, określonemi w §§ 32 i 33 rozporządzenia wykonawczego z dnia 31.XI 1927 r. w sprawie wykonania powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 913) od dochodów z uposażeń służbowych — koszty budowy domów mieszkalnych, z wyłączeniem jednak pożyczek udzielonych na mocy powyższego rozporządzenia Prezydenta najdalej w ciągu lat 5, poczynając od roku następnego po ukończeniu budowy.

Władzami powołanemi do wydawania decyzji co do prawa do omawianej ulgi oraz co do wysokości kwot kosztów budowy, podległych potrąceniu od dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę—są urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych, w których okręgu podatnik w dniu 15 grudnia roku poprzedzającego rok, za który się ulga należy — miał miejsce zamieszkania, albo w braku tegoż, miejsce pobytu.

W wypadkach, gdy osoby ubiegające się o ulgę, osiągają równocześnie dochody podlegające opodatkowaniu w myśl przepisów Działu I i II ustawy o państwowym podatku dochodowym, wówczas władzą, powołaną do przyznania ulgi jest urząd skarbowy, kompetentny do wymiaru podatku dochodowego od dochodów, podlegających opodatkowaniu wedle przepisów Działu I ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Wysokość ulgi w podatku dochodowym z tytułu wybudowania domu mieszkalnego ustalają właściwe władze skarbowe w roku następnym po upływie rocznego okresu, za który ulga się należy w ten sposób, że podatek obliczają od całorocznej podstawy wymiarowej (dochodu z całorocznego wynagrodzenia służbowego), zmniejszonej o koszty budowy, przyczem różnica między sumą podatku, potrąconego w ciągu roku przez służbodawcę, a podatkiem w powyższy sposób obliczonym przez władzę skarbową, stanowi nadpłatę do zwrotu płatnikowi.

Gdy nadające się do potrącenia koszty budowy domu równają się sumie wynagrodzeń służbowych, wypłaconych pracownikowi w ciągu roku, wówczas przypada do zwrotu cała suma podatku, potrąconego przez służbodawcę w ciągu roku. Gdy natomiast koszty budowy nie przekraczają sumy wynagrodzeń służbowych, wypłaconych w ciągu roku, wówczas koszty te należy potrącić od sumy wynagrodzeń służbowych, wypłaconych w odpowiedniej części roku, licząc od jego początku, a dotyczącą kwoty nadpłaconego podatku zbonifikować, od pozostałej zaś części wypłaconych wynagrodzeń obliczyć podatek na zasadach ogólnych działu II ustawy.

W wypadkach, gdy pracownik ubiegający się o ulgę pobierał wynagrodzenia służbowe u kilku służbodawców—należy, celem ustalenia wysokości ulgi, odliczyć koszty budowy od łącznej sumy wynagrodzeń wypłaconych w ciągu roku, w sposób wymieniony w ustępie poprzednim.

Jeżeli płatnik, ubiegający się o ulgę, osiąga obok dochodu z wynagrodzeń służbowych także dochody z innych źródeł, podlegające opodatkowaniu według działu I ustawy, wówczas omawianą ulgę należy przyznać przedewszystkiem drogą odpowiedniego zredukowania dochodu z tych innych źródeł.

Przykłady:

I. Płatnik, otrzymujący wynagrodzenie służbowe w wysokości 1.000 zł. miesięcznie (12.000 zł. rocznie), wybudował w r. 1928 dom mieszkalny, przyczem koszty budowy nadające się do potrącenia od dochodu podatkowego wyniosły 16.000 zł.

W myśl przytoczonych wyżej zasad ulga należy się, poczynając od roku 1929 i w związku z tem władza skarbowa zwróci płatnikowi w roku 1930 pobrany podatek w roku 1929, potrącając od wynagrodzeń otrzymanych w roku 1929 koszty budowy w wysokości 12.000 zł., zaś w roku 1931 zwróci podatek, pobrany w czterech pierwszych miesiącach 1930 r.

II. Płatnik otrzymał w roku 1929 wynagrodzenie służbowe u dwóch służbodawców:

u służbodawcy A) — 500 zł. miesięcznie (6.000 zł. rocznie)

u służbodawcy B) — 500 zł. miesięcznie (6.000 zł. rocznie).

Koszty budowy domu mieszkalnego ukończonego w roku 1928 wyniosły 10.000 zł.

W roku 1930 władza skarbowa zwróci płatnikowi cały podatek pobrany w r. 1929 przez służbodawcę A) a nadto podatek pobrany u służbodawcy B) w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy 1929 r.

III. Płatnik, który zbudował dom w r. 1928 kosztem 20.000 zł. (ulga należy się od r. 1929) osiągnął dochód, podlegający opodatkowaniu według działu I w roku 1929 w wysokości 16.000 zł., a nadto w r. 1929 pobrał uposażenie służbowe w kwocie 12.000 zł. (miesięcznie po 1.000 zł.).

Przy obliczeniu podatku według działu I na rok 1929 — władza skarbowa potrąci od dochodu podatkowego koszty budowy domu w wysokości 16.000 zł. i w związku z tem zwolni płatnika od podatku na ten rok — pozostałą zaś kwotę kosztów budowy (4.000 zł.) potrąci od dochodu z wynagrodzeń służbowych wypłaconych w roku 1929 (jak przykład I) i zbonifikuje podatek za cztery pierwsze miesiące 1929 r.

Płatnicy ubiegający się o przyznanie omawianej ulgi, winni są najpóźniej w terminie do dnia 1 lutego roku następującego po roku, za który ulga się należy — przedłożyć właściwej władzy skarbowej podanie, do którego obok dowodów wymaganych w §-ie 33 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o rozbudowie miast, należy dołączyć zaświadczenie służbodawcy, stwierdzające wysokość wypłaconych w ciągu roku, za który ulga się należy, wynagrodzeń służbowych z wyszczególnieniem kwot wynagrodzeń wypłaconych i opodatkowanych w poszczególnych okresach wypłaty.

Władze skarbowe uskuteczniają obliczenie wysokości ulgi, w terminie dwóch tygodni po wniesieniu podania, natomiast zwrot nadpłaconego podatku dokonują w trybie przewidzianym dla zwrotu nadpłat w gotówce.

Zaznacza się, że ulga z punktu 3 § 33 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o rozbudowie miast jest ulgą czysto osobistą, zatem osoba, która dom zbudowała nie traci prawa do tej ulgi nawet w razie odstąpienia własności domu na rzecz osoby drugiej. W związku z tem członkowie kooperatyw budowy mieszkań nie mogą korzystać z omawianej ulgi nawet po przewłaszczeniu mieszkań na ich rzecz, gdyż nie oni zbudowali dany budynek mieszkalny, lecz kooperatywa i ta jako taka z ulg korzystać może.

Wkońcu zaznacza się, że władze skarbowe będą prowadziły ścisłą ewidencję przyznanych ulg w specjalnie dla tego celu założonych zapiskach.

Treść powyższego zarządzenia podać należy do wiadomości wszystkich podległych władz i urzędów w celu poinformowania ogółu funkcjonarjuszów państwowych i samorządowych.

280.

Okólnik Nr. 153

z dnia 18 sierpnia 1930 r.

(AA 72/42) w sprawie pieczęci urzędowych dla wójtów.

Do

P. P. Wojewodów Pomorskiego i Poznańskiego.

Wobec podniesionych przez Pana Wojewodę Poznańskiego wątpliwości w sprawie formy pieczęci urzędowych dla wójtów w województwach zachodnich (pismo z dnia 19 kwietnia 1929 r. L. dz. 5139/29.0) Ministerstwo zawiadamia, że uważa za właściwą okrągłą formę tych pieczęci, przepisaną dla władz i urzędów państwowych, a to z uwagi na to, że podział województw zachodnich na obwody wójtowskie został zaprowadzony przedewszystkiem dla celów administracji państwowej, wójtowie zaś, pełniąc funkcje miejscowej władzy bezpieczeń-

stwa i porządku publicznego (policyjnej) wykonywują atrybucje władzy państwowej, a nie samorządowej (§ 47 ordynacji powiatowej pruskiej z r. 1872).

Za powyższem stanowiskiem przemawia także i to, że obwód wójtowski nie stanowi sam przez się żadnej jednostki terytorjalnego samorządu i nie jest związkiem komunalnym (czemu nie przeczy okoliczność, że gminy i obszary dworskie mogą utworzyć związek międzykomunalny (celowy) obejmujący obszar obwodu wójtowskiego dla niektórych celów — dla spraw szkolnych, drogowych i t. p.).

Fakt, że wójtowie personalnie nie mają charakteru urzędników *państwowych*, lecz funkcjonarjuszy *publicznych* w rozumieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24.II 1928 r. o odpowiedzialności funkcjonarjuszów publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 205) nie może mieć decydującego wpływu na ustalenie charakteru sprawowanej przez nich władzy, a więc i na formę pieczęci, którą przy sprawowaniu tej władzy mają się posługiwać, skoro sprawa ta nie została wyraźnie uregulowana ustawą.

281.

Okólnik Nr. 154

z dnia 20 sierpnia 1930 r.

(Wojsk. 962/5) w sprawie akcji ścigania osób uchylających się od poboru, — terminy sprawozdań i wzór półrocznych wykazów.

Do
P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z przepisami § 134 rozporządzenia M. S. Wojsk. z dn. 16 marca b. r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 270) zawiadamiam Panów Wojewodów, że sprawozdania powiatowych władz administracji ogólnej o ilości osób uchylających się od poboru i o wynikach akcji ich ścigania, mają być przedkładane Panom Wojewodom w terminach 20 stycznia i 20 lipca każdego roku, według przyległego wzoru.

Na podstawie otrzymanych danych Panowie Wojewodowie będą informowali właściwych dowódców okręgu korpusu o rezultatach akcji ścigania uchylających się od poboru w terminach 10 lutego i 10 sierpnia.

Wzór:

SPRAWOZDANIE

z akcji ścigania osób uchylających się od poboru

(do § 134 rozp. M. S. Wojsk, z dn. 16.III r. b.).

Ogólna liczba poszukiwanych z początku okresu sprawozdawczego	Roczniki					Uwagi
	1909	1908	1907	Starsze	Razem	
Zmarło						
Ujęto w ewidencji innych powiatów						
Odbyło służbę ochotniczą						
Pozbawiono obywatelstwa i zwoln. od powsz. ob. wojsk.						
Stwierdzono, że pob. należy do innego rocznika						
Stawiło się na kom. dodatk.						
Doprowadzono						
Pozostaje w więzieniu						
Wyemigrowało zagranicę						

282

Okólnik Nr. 155

z dnia 20 sierpnia 1930 r.

(OL. 17/19) w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania.

Do
P. P. Wojewodów (z wyj. śląskiego)
i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W Nr. 55 Dziennika Ustaw z dnia 6 sierpnia r. b. pod poz. 464 zostało ogłoszone „rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 30 czerwca 1930 r. w sprawie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania", wydane w porozumieniu z zainteresowanymi P. P. Ministrami.

I) Rozporządzenie to zgodnie z ostatnim ustępem art. 69 rozporządzenia Prezydenta z 19 stycznia 1928 r. zawiera ogólne przepisy w tej materji, na podstawie których obowiązkiem p. p. Wojewodów będzie ustalić szczegółową organizację podległych im starostw, z uwzględnieniem warunków miejscowych względnie odrębności prawnych. Jest oczywiście rzeczą ze stanowiska organizacyjnego bardzo wskazaną, ażeby organizacja starostw na obszarze poszczególnych województw była możliwie jednakowa (§ 40 rozp.) a odrębności organizacyjne p. p. Wojewodowie wprowadzali względnie dopuszczali tylko tam, gdzie to istotnie ze stanowiska usprawnienia administracji powiatowej lub z innych względów jest uzasadnione.

Nowe rozporządzenie jest również wykonaniem art. 70 i 71 rozporządzenia Prezydenta z 19 stycznia 1928 r., t. j. zajmuje się sprawą ekspozytur jako też zagadnieniem roków urzędowych względnie innych form załatwiania spraw w drodze objazdowej.

II) Wskutek wydania nowego rozporządzenia tracą ostatecznie moc prawną dawniejsze przepisy, dotyczące wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania, które stosownie do ostatniego ustępu art. 127 rozp. Prezydenta z 19 stycznia 1928 r., dotychczas obowiązywały, o ile nie były sprzeczne z jego postanowieniami.

W szczególności:

1) *na obszarze b. zaboru rosyjskiego* straciły moc obowiązującą:

a) przepisy art. 1 do 4 rozp. Rady Ministrów z 13 listopada 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 488) reszta artykułów tego rozp. utraciła moc obowiązującą już dawniej;

b) przepisy art. 5, 9 i 11 rozp. Rady Ministrów z 13 listopada 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 489). Z rozporządzenia tego zachowały jeszcze moc obowiązującą art. art. 1, 2, 4, 7 i 8, a to ze względu na postanowienie art. 4 rozp. Prezydenta z 19 stycznia 1928 r. Artykuły te zachowują swoją moc oczywiście z uwzględnieniem odpowiednich zmian wynikających z przepisów późniejszych np. w art. 1 zamiast „*starostwo* jest w obrębie powiatu..................." musi być „*starosta*..........................." i t. p. Inne artykuły utraciły moc obowiązującą już dawniej.

2) *na obszarze b. zaboru austrjackiego:*

a) §§ 1 do 20 rozp. Min. Spr. Wewn., Sprawiedliwości i Skarbu z 19 stycznia 1853 r. Dz. U. Nr. 10 o „urządzeniu władz powiatowych" utraciły moc obowiązującą. W pewnym stopniu zachował aktualność § 10 dotyczący współdziałania urzędników technicznych ze starostami w zakresie opinjodawczym.

Postanowienia §§ 22 do 56 (Piwocki Zb. Ust. i Rozp. Adm. tom II r. 1910 str. 37—43) pozostają w mocy ze względu na postanowienie art. 4 rozp. Prezydenta z 19.I.1928 r., oczywiście z uwzględnieniem odpowiednich zmian wynikających z przepisów późniejszych;

b) do czasu wydania instrukcji służbowej dla władz powiatowych zachowują w pewnym stopniu aktualność niektóre przepisy instrukcji z 17.III.1855 Dz. U. Nr. 52 np. §§ 47, 54, 84, 109, 110, 111, 117 i 118.

3) na obszarze b. zaboru pruskiego nowe rozporządzenie nie wprowadza dalszych zmian w obowiązujących obecnie przepisach, poza zmianą przepisów dotyczących zastępstwa starosty w starostwie oraz w Wydziale powiatowym jako władzy uchwałowej i Sądzie administracyjnym. Sprawa ta jest przedmiotem osobnego *załatwienia ze strony M. S. Wewn. Uwaga* patrz OL. 2852/1 i SS 749/3.

III) Bezzwłocznie po otrzymaniu niniejszego okólnika zechcą P. P. Wojewodowie:

a) wydać wszystkim podwładnym urzędnikom stanowczy nakaz dokładnego zaznajomienia się z przepisami rozporządzenia;

b) wydać zarządzenia potrzebne dla jak najrychlejszego wprowadzenia w życie tego rozporządzenia.

Jako ostateczny i nieprzekraczalny termin zarówno ad a) i b) ustanawiam *dzień 1 listopada 1930 r.* Na P. P. Wicewojewodów, jako też na inspektorów starostw, nakładam specjalny obowiązek dopilnowania wykonania tego polecenia.

IV) Należyte zrozumienie nowego rozporządzenia nie powinno natrafić na trudności, gdyż rozporządzenie to rozwija zasady, które były przez Min. Spraw Wewnętrznych stale

i systematycznie wprowadzane w życie w zakresie nietylko organizacji starostw, ale także urzędów wojewódzkich, a nawet na wniosek Min. Spraw Wewnętrznych, znalazły w znacznej części zastosowanie w organizacji władz centralnych (patrz rozp. Prezydenta z 19 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86 art. 5, 35, 69, oraz rozp. Rady Ministrów z 25 sierpnia 1926 r. Monitor Polski Nr. 203, poz. 578).

Poniżej podaję ważniejsze z tych zasad, które znalazły zastosowanie w rozporządzeniu o organizacji starostw i trybie ich urzędowania:

1) *starosta działa pod osobistą odpowiedzialnością, samodzielnie i jednoosobowo,* o ile specjalne przepisy nie przewidują kolegjalnego załatwiania spraw (art. 5 rozp. Prezydenta z 19 stycznia 1928 r.) Starostwo jest organem starosty (§ 3 nin. rozp.).

Ani starostwo, ani wchodzący w jego skład urzędnicy, nie występują nazewnątrz samodzielnie, lecz tylko w imieniu starosty (§ 4 rozp.).

2) Konsekwencją tej zasady jest, że:

a) wszyscy funkcjonarjusze starostwa podlegają staroście pod względem osobowym i służbowym (§ 24 i 2 rozp.);

b) starosta dokonuje podziału pracy między urzędników (§ 9);

c) starosta może każdą sprawę zastrzec do swojej aprobaty (§ 28 i 35):

d) wszystka korespondencja starostwa jest podpisywana przez starostę lub „za Starostę" (§ 4).

3) Z zasadą pod 1) nie pozostaje w sprzeczności *zasada jak najdalej idącego odciążenia starosty,* a to celem dania mu możności zajęcia się sprawami większej wagi, wynikającemi z jego funkcyj reprezentanta Rządu, naczelnika powiatu oraz przewodniczącego samorządu powiatowego (§ 23).

Odciążenie starosty następuje w dwojakim zakresie:

a) w zakresie spraw organizacyjnych;

b) w zakresie bieżącej aprobaty.

Środkami dla osiągnięcia tego celu są:

a) instytucja stałego zastępcy starosty;

b) usamodzielnienie urzędników referujących w zakresie aprobaty.

4) *Do funkcyj zastępcy starosty nowe rozporządzenie przywiązuje szczególniejszą wagę* (§ 29 i 30).

Zastępca starosty winien być w organizacji władz powiatowych czynnikiem stałym, utrzymującym ciągłość pracy organizacyjnej, jako też reprezentującym moment fachowy w zakresie stosowania obowiązujących przepisów: Ażeby zastępca starosty mógł sprostać swemu zadaniu, nie może on być przeciążony czynnościami referendarskiemi, poza czynnościami wymienionemi w § 29.

Zastępcy starosty nie należy przydzielać żadnego referatu, w szczególności zaś winno odpaść na przyszłość poruczanie zastępcy starosty czy to referatu wojskowego czy bezpieczeństwa (§ 8).

5) *Podstawą pracy w starostwie jest szczegółowy podział czynności (§ 6).* Zasady podziału na referaty wskazane są w § 8.

Referat nie jest jednostką organizacyjną, lecz grupą spraw (czynności) jednorodnych pod względem prawnym względnie faktycznym; z tego powodu w ręku jednego referenta może być połączonych 2 lub więcej referatów zależnie od ilości i wagi spraw, przygotowania fachowego danego referenta i t. p.

Podziału referatów między referentów dokonywuje starosta. W tym względzie starosta winien kierować się indywidualnemi właściwościami podległych mu urzędników i każdy referat przydzielić temu urzędnikowi, który daje rękojmię najlepszego załatwienia tych spraw.

Za dokonanie tego wyboru jest starosta odpowiedzialny.

Referaty: wojskowy i karno-administracyjny z mocy ustawy (art. 69 pkt. 2 rozp. Prezydenta z dn. 19 stycznia 1928 r.) mogą być poruczone tylko urzędnikom mającym specjalne przygotowanie. Dopóki skala tego przygotowania nie zostanie przeze mnie określona, określi ją p. Wojewoda z uwzględnieniem warunków miejscowych i personalnych (§ 10 rozp.). To samo dotyczy zresztą i innych referatów.

6) *Podstawą pracy w starostwie jest ścisłe określenie zakresu decyzji i odpowiedzialności każdego urzędnika* (art. 69 pkt. 3 rozp. Prezydenta z 19 stycznia 1928 r.).

Nowe rozporządzenie przyjmuje pod tym względem jako zasadę, że *zakres samodzielnej decyzji i odpowiedzialności referentów powinien być jak najszerszy* (§ 33). Prowadzi to w konsekwencji do odciążenia zarówno starosty, jak jego zastępcy, od balastu bieżącej aprobaty.

Określanie zakresu samodzielnej aprobaty referentów jest czynnością niezmiernie odpowiedzialną i winno być dokonywane po dokładnem rozważeniu osobistych kwalifikacyj referenta i innych okoliczności.

Będzie rzeczą pp. Wojewodów wskazać starostom, które korespondencje, decyzje i t. d. w obrębie poszczególnych referatów, mogą być *zawsze* poruczone referentom ze względu na przedstanowczy charakter tych korespondencyj lub mniejszą ich wagę, albo ze względu na przygotowane już dla tych decyzyj druki (wzory) szematyczne i t. p.

Naczelnicy wydziałów w urzędach wojewódzkich na podstawie takich obserwacyj za-

czerpniętych z aktów przedkładanych przez starostwa, a inspektorzy starostw na podstawie obserwacji bezpośredniej, winni czuwać nad tem, czy w zakresie usamodzielnienia referentów starostw niema niewłaściwości zarówno w kierunku zbytniego usamodzielnienia jak nadmiernego skoncentrowania aprobaty w ręku starosty lub jego zastępcy.

Zwracam uwagę na ustęp drugi § 23 rozp., w myśl którego urzędnicy przełożeni nie są wcale zwolnieni od odpowiedzialności za te decyzje podwładnych im urzędników, które urzędnicy ci uprawnieni zostali wydawać i wydają samodzielnie. Urzędnicy przełożeni winni perjodycznie kontrolować takie załatwienia, korzystając ewentualnie z przepisu p-ktu 6 § 25.

7) Ponieważ starostwo jest urzędem zorganizowanym na zasadzie zespolenia, przeto szczególniejszą uwagę należy zwrócić na *równomierne i należyte obsłużenie referatów z dziedziny wszystkich resortów, jako też na stworzenie odpowiednich warunków pracy dla t. zw. referentów fachowych* i zharmonizowanie ich pracy z pracą w referatach administracyjno-prawnych.

Odpowiedzialność referentów fachowych określa § 35; ich stosunek do innych referentów § 12. Urzędnicy fachowi mają specjalne uprawnienia w zakresie podpisywania (§ 4) oraz używania pieczęci (§ 5).

8) Urzędowanie sterostwa powinno się kierować zasadami: *celowości, szybkości, prostoty i zaoszczędzenia kosztów* (art. 44 rozp. Prezydenta o postępowaniu administracyjnem).

Zasady te zostały w dobitny sposób podkreślone w rozp. o wewnętrznej organizacji starostw i trybie ich urzędowania. W szczególności zrealizowaniu tych postulatów służą przepisy:

a) dotyczące ustalenia szczegółowego podziału czynności i należytego określenia i rozgraniczenia kompetencyj poszczególnych referatów (§ 31);

b) dotyczące większego usamodzielnienia referentów, więc przyśpieszenia decyzyj (§ 33);

c) dotyczące szybkiego i prostego sposobu porozumiewania się referentów między sobą (§ 11);

d) dotyczące załatwiania spraw w drodze objazdowej (§ 15);

e) nakładające na referenta obowiązek zaprojektowania załatwiania w ten sposób, ażeby sprawa mogła być odrazu załatwiona ostatecznie, bądź też, ażeby załatwienie wstępne obejmowało odrazu wszystkie niezbędne szczegóły i nie wywoływało dalszej zbędnej korespondencji przygotowawczej (§ 32 p-kt. 6).

Wzywam Panów Wojewodów, ażeby ze szczególniejszą surowością tępili wykroczenia przeciwko wspomnianemu pod e) przepisowi rozporządzenia, które są jedną z głównych przyczyn wzmagania się z roku na rok balastu papierowego w starostwach. Nakładam niniejszem obowiązek na wszystkich referentów Urzędów Wojewódzkich krytycznego przeglądania otrzymywanych ze starostw aktów, specjalnie pod kątem widzenia ewentualnych zbędnych korespondencyj, wynikających bądź z chęci łatwego i tymczasowego pozbycia się sprawy, bądź z braku fachowego przygotowania; taki sam obowiązek wkładam również na inspektorów starostw.

V) Jak wspomniałem na wstępie rozporządzenie jest nietylko wykonaniem art. 69 rozp. Prezydenta z 19 stycznia 1928 r. lecz także art. 70 i 71 tego rozp. Artykuły te dotyczą jednej z najżywotniejszych kwestyj w zakresie administracji powiatowej, mianowicie zagadnienia wzajemnego zbliżenia ludności i urzędu i ułatwienia ludności załatwiania spraw w urzędzie.

O ile chodzi o ekspozytury pragnę zwrócić uwagę PP. Wojewodów na negatywne ujęcie kompetencji ekspozytury w § 20 oraz na przepisy § 22, dotyczące stanowiska ekspozytury w jej okręgu terytorjalnym. Oba przepisy zmierzają wyraźnie do zapewnienia ekspozyturom *możliwie szerokiego* zakresu działania i dostatecznej samodzielności. Jedynie bowiem w tych warunkach ekspozytury mogą odpowiedzieć swemu zadaniu, t. j. przynieść istotne ułatwienie dla ludności w załatwianiu spraw urzędowych.

VI) Co do załatwiania spraw w drodze objazdowej, zwracam uwagę na postanowienia §§ 13, 14 i 15. Niezależnie od perjodycznych roków urzędowych, każdy urzędnik starostwa znajdujący się w objeździe winien w myśl § 15 pkt. b) przy sposobności swoich właściwych czynności urzędowych przeznaczać w każdym razie pewien czas na przyjmowanie zgłaszających się interesantów, udzielanie wyjaśnień i przyjmowanie podań.

VII) Poza ogólnym przepisem wykonawczym zawartym w § 40 rozporządzenia, cały szereg §§-ów wylicza obowiązki i prawa PP. Wojewodów w zakresie regulowania spraw wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania. I tak:

1) według ostatniego ustępu § 2 będzie rzeczą PP. Wojewodów określić bliżej sposób postępowania odnośnie do funkcjonarjuszów sprawujących czynności na obszarze 2 lub więcej powiatów;

2) według § 6 PP. Wojewodowie ustalają podział na referaty;

3) według § 10 PP. Wojewodowie określają kwalifikacje potrzebne dla poszczególnych referatów, ze szczególnem uwzględnieniem wojskowego i karno-administracyjnego.

4) według ostatniego ustępu § 12 PP. Wojewodowie ustalają zakres i sposób wzajemnego porozumiewania się referentów fachowych

z referentami administr.-prawnymi oraz decydują ostatecznie w sprawach ewentualnie spornych na tem tle, a rozstrzygniętych doraźnie przez starostę;

5) w myśl § 14 i 15 PP. Wojewodowie wydadzą szczegółowe zarządzenia dotyczące załatwiania spraw w drodze objazdowej;

6) w myśl ostatniego ustępu § 17 PP. Wojewodowie mogą zezwolić na przekazanie oznaczonym urzędnikom starostwa pewnych funkcyj, w zakresie spraw tajnych;

7) do PP. Wojewodów należy wyznaczenie kierownika ekspozytury (§ 19);

8) w myśl ostatniego ustępu § 22 PP. Wojewodowie unormują bliżej sposób zapewnienia starostom stałego wglądu w tok czynności ekspozytur;

9) w myśl § 23 do PP. Wojewodów należy ustalenie *zasad*, według których starostowie mają określać zakres czynności i odpowiedzialności swoich urzędników;

10) w myśl § 29 Wojewoda wyznacza stałego zastępcę starosty, a w myśl ostatniego ustępu tego §-u aprobuje dokonane przez starostę określenie szczegółowego zakresu działania zastępcy starosty;

11) w myśl drugiego ustępu § 30 Wojewoda rozstrzyga co do zastępstwa starosty;

12) odnośnie do sprawy referentów fachowych Wojewoda w myśl pktu a) § 31 może wyjątkowo zarządzić użycie referenta fachowego do załatwiania spraw, do jego referatu nienależących; w myśl § 23 Wojewoda ustala *zasady*, w ramach których starosta określa szczegółowy zakres samodzielnej aprobaty tych referentów; wreszcie w myśl ostatniego ustępu § 35 Wojewoda winien być zawiadomiony przez starostę w wypadku, gdy tenże zastrzeże sobie czasowo aprobatę *wszystkich* spraw, załatwianych przez referenta fachowego.

Wyliczone wyżej uprawnienia są mojem zdaniem dostateczne dla zapewnienia PP. Wojewodom należytego wpływu na organizację starostw i tryb ich urzędowania.

VIII) Stosownie do § 41 rozporządzenia, postanowienia jego mają „odpowiednie" zastosowanie do starostw grodzkich. Wydanie odpowiednich zarządzeń zależnie od warunków miejscowych będzie również obowiązkiem P. P. Wojewodów.

IX) Do dnia 1 listopada r. b. oczekuję od P. P. Wojewodów sprawozdań o wykonaniu tego rozporządzenia; do sprawozdań należy dołączyć *odpisy wydanych zarządzeń*.

Pragnę za pośrednictwem P. P. Wojewodów zwrócić uwagę tych czynników w urzędach wojewódzkich, które mają sobie zlecone sprawy organizacyjne oraz sprawy inspekcji powiatowych władz administracji ogólnej — jako też zwrócić uwagę starostów i ich zastępców, że omawiane rozporządzenie dostarcza im tak szczegółowych a równocześnie tak łatwych do praktycznego zastosowania wskazówek, że przy ich pomocy uporządkowanie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania nie powinno nastręczyć poważniejszych trudności. Nieodzownym warunkiem powodzenia jest oczywiście, ażeby wszyscy urzędnicy administracji ogólnej zapoznali się jak najdokładniej z przepisami rozporządzenia. Inspekcja ministerjalna otrzymuje polecenie sprawdzania tego przy każdej sposobności i donoszenia mi o wyniku.

283.

Okólnik Nr 156

z dnia 22 sierpnia 1930 r.

(AA. 2168/1) w sprawie ogłoszeń wróżbitów i chiromantów.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ostatnio zaobserwowano ożywione rozpowszechnianie ulotek reklamowych różnego rodzaju „wróżbitów" i „chiromantów". Wobec podniesionej przez jednego z P. P. Wojewodów wątpliwości co do zastosowania przepisów prasowych do tych ulotek Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia co następuje:

Wspomniane ulotki nie mogą być uważane za druki, przeznaczone do użytku przemysłu i handlu i nie podpadają pod kategorję druków wyszczególnionych w art. 3 ust. 2 dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych z 7.II.1919, §-u 9 ustawy prasowej z dnia 17.XII.1862, dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 i §-u 6 ustawy prasowej z dnia 7.V.1874, — wobec czego urzędy administracyjne są uprawnione do żądania przedkładania obowiązkowych egzemplarzy tych druków na zasadach ogólnych.

Na powyższą okoliczność należy zwrócić uwagę zarządzających drukarniami.

Przytem Ministerstwo zauważa, że działalność „wróżbitów" i „chiromantów" jest niepożądaną, wobec czego należy ustosunkować się do niej zasadniczo negatywnie, ściśle jednak w granicach obowiązujących przepisów.

284.

Okólnik Nr. 157

z dnia 25 sierpnia 1930 r.

(SG. 647/2) w sprawie udzielania komunalnym kasom oszczędności uprawnień do zaciągania pożyczek.

Do
Panów Wojewodów.

Stwierdziłem, że szereg uchwał podejmowanych przez związki poręczające komunalne kasy oszczędności, w związku z uprawnieniem, wynikającem z punktu a) ustępu 1-go § 50-go rozporządzenia wykonawczego z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424), nie odpowiada właściwym intencjom wspomnianego przepisu i wykracza częstokroć poza ramy zasobów i środków finansowych, w jakich obracać się mogą wzmiankowane związki poręczające.

Z powyższych więc względów, dla uniknięcia na przyszłość nieodpowiedniego stosowania wymienionego postanowienia, przypominając zarządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 2 stycznia 1929 r. Nr. SG. 91/146/28 w sprawie wątpliwości natury prawnej co do brzmienia wyżej powołanego § 50-go rozporządzenia wykonawczego, wyjaśniam dodatkowo w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu, co następuje:

Wyżej powołany przepis, zawarty w punkcie a) ustępu 1-go § 50-go rozporządzenia wykonawczego, stanowi:

„Komunalne kasy oszczędności mogą od Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych otrzymać osobne pozwolenia na dokonywanie między innemi następujących czynności bankowych:

a) *na zaciąganie pożyczek na podstawie upoważnienia organu stanowiącego swego związku poręczającego* i t. d.".

Z powyższego brzmienia niedwuznacznie wynika, że władze centralne udzielić mogą wprawdzie pozwolenia na odnośną operację komunalnej kasie oszczędności, jednak z tem zastrzeżeniem, aby „zaciąganie pożyczek" odbywało się *na podstawie upoważnienia organu stanowiącego jej związku poręczającego*, to znaczy, że komunalna kasa oszczędności, o ile otrzymała od władz centralnych pozwolenie na dokonywanie w mowie będących czynności, powinna w wypadku powzięcia przez radę kasy uchwały o zaciągnięciu pożyczki w jednej z instytucyj kredytowych zwrócić się do swego związku poręczającego o wniesienie na posiedzeniu Sejmiku Powiatowego (Rady Miejskiej) uchwały, *upoważniającej kasę do zaciągnięcia pożyczki z określeniem rodzaju, wysokości oraz sposobu jej umorzenia.*

Ustanawiając ten tok postępowania — ustawodawca miał intencję umożliwienia związkom poręczającym powzięcie wiadomości o zobowiązaniach, jakie ma zamiar zaciągnąć komunalna kasa oszczędności. Jest to warunek konieczny, z uwagi na to, że związki poręczające, przyjmując odpowiedzialność za wszystkie zobowiązania kasy, powinny być przecież informowane o powstaniu tego rodzaju zobowiązań, bo choć one zaciągane są wprawdzie w imieniu kasy, jednak pociągają za sobę konsekwencje prawne, mogące obciążyć zainteresowany związek poręczający.

Ponieważ zaś wszelkie uchwały związków komunalnych powinny być przedkładane władzom II-ej instancji do zatwierdzenia lub do wiadomości, z tych więc względów i uchwały związku poręczającego o upoważnieniu kasy do zaciągnięcia pożyczki powinny być przedkładane Panu Wojewodzie dla umożliwienia kontroli nad działalnością związków w tym względzie.

W mowie będące uchwały związków poręczających mogą być również traktowane w sposób generalny, a mianowicie, że związek poręczający, zamiast podejmować uchwałę w każdym konkretnym wypadku, ustala w ogólnej uchwale sumę globalną, do wysokości której, *ale tylko najdalej do końca danego t. j. bieżącego właśnie roku obrachunkowego*, może kasa zaciągnąć pożyczki.

W tym jednak wypadku rada kasy powinna uchwałę dotyczącą zaciągnięcia pożyczki z ustaleniem rodzaju, wysokości i sposobu jej umorzenia każdorazowo przedkładać Wydziałowi Powiatowemu do wiadomości z zaznaczeniem, że pożyczka ta mieści się w ramach już przez Sejmik Powiatowy (Radę Miejską) uchwalonej sumy globalnej, do jakiej zainteresowana kasa została przez odnośny związek poręczający upoważniona.

Wspomniana uchwała rady kasy powinna być na najbliższem posiedzeniu przez Sejmik Powiatowy (Radę Miejską) potwierdzona i dodatkowo przesłana władzom nadzorczym.

Przestrzegam przed zauważoną w szeregu wypadków bezkrytycznością podejmowaną przez organa stanowiące związków poręczających w tym względzie uchwał, gdyż organa te, ustalając globalną sumę, do wysokości której kasa jest upoważnioną do zaciągania pożyczek, ustalają je niejednokrotnie w sumach, sięgających wprost nieproporcjonalnie daleko poza faktyczną zdolność finansową związku.

Tego rodzaju uchwały przeciwstawiają się intencji obowiązujących przepisów prawnych o komunalnych kasach oszczędności, a w szczególności zasadniczemu postulatowi co do właściwych zadań komunalnych kas oszczędności, wyrażonemu w art. 1-ym ustępu 2-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339); wskazują one bowiem na tendencję skierowania operacyj kasy głównie w tym kierunku,

jakim są operacje zaciągania pożyczek i udzielania gwarancyj, wbrew innym, istotnym i naczelnym jej zadaniom. Podejmując tak bezkrytycznie uchwały organa stanowiące (Sejmiki Powiatowe, Rady Miejskie) mogą narazić swe związki na szkody z tytułu przyjętej poręki w tym wypadku, gdyby kasa, skierowana nadto na niewłaściwe tory, poniosła straty.

Reasumując powyższe, Proszę Pana Wojewodę, aby zwrócił baczniejszą uwagę na uchwały związków poręczających, podejmowane w powyższych przedmiotach i tam, gdzie zajdzie tego potrzeba, polecił Wydziałom Powiatowym lub Magistratom spowodowanie w każdym kontretnym wypadku rewizji takich uchwał przez Sejmik Powiatowy, względnie Radę Miejską, a to w myśl art. 39-go ust. 2-go dekretu o tymczasowej ordynacji powiatowej z dnia 4 lutego 1919 r. (Dz. Pr P. P. Nr. 13. poz. 141), względnie punktu 3-go art. 62-go dekretu o samorządzie miejskim z dnia 4 lutego 1919 r. (Dz. Pr. P. P. Nr. 13, poz. 140).

Zarazem zechce Pan Wojewoda wydać zarządzenie, *aby wysokość wszelkiego rodzoju zobowiązań, zaciąganych przez komunalne kasy oszczędności, za wyjątkiem wkładów oszczędnościowych, nie przekraczała dziesięciokrotnej sumy kapitałów własnych (zakładowego i rezerwowych).*

Treść niniejszego okólnika należy podać do wiadomości wszystkich komunalnych kas oszczędności i ich związków poręczających na obszarze podległym Panu Wojewodzie

---

VII.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

285.

Pismo Nr. AC 202/15/30

z dnia 19 sierpnia 1930 r.

w sprawie druku dowodów osobistych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Przesyłając informację Drukarni Państwowej z dnia 13 sierpnia r. b. do wiadomości Pana Wojewody (Pana Komisarza Rządu) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o wydanie zarządzenia, aby gminy zaopatrywały się w druki dowodów osobistych tylko w drukarni państwowej w Warszawie (ul. Miodowa 22).

Zarazem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podkreśla, że ustalony w rozporządzeniu M. S. Wewn. o dowodach osobistych wzór nietylko charakteryzuje się treścią swą i wymiarami, lecz również jakością papieru, z którego jest wyrabiany i zawierającego składniki chemiczne, zabezpieczające przed wywabianiem pisma. Brak powyższych czynników tudzież odmienny kolor używanych dowolnie przez niektóre gminy druków dowodów osobistych wywołuje poważne trudności przy ustalaniu autentyczności dowodów osobistych, powodując przez to nader niepożądane konsekwencje.

Niezależnie od zakazu wydawania na przyszłość dowodów osobistych na nieodpowiednich drukach zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) wydać zalecenie podległym sobie władzom adm. og., aby o każdym skonstatowanym przez siebie wypadku wydawania takich dowodów powiadamiali niezwłocznie właściwych P. P. Wojewodów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi wkońcu Pana Wojewodę (P. Komisarza Rządu) o podjęcie kroków w kierunku stopniowego i systematycznego wycofywania dowodów osobistych, wydanych na drukach niewłaściwych, o ile na terenie powierzonego Panu Wojewodzie (P. Komisarzowi Rządu) okręgu admin. takie dowody były wydawane.

DRUKARNIA PAŃSTWOWA w Warszawie Miodowa 22. Nr. 5155/W/30. Odpis.

dn. 13 sierpnia 1930 r.

Do Min. Spraw Wewnętrznych.

Drukarnia Państwowa w Warszawie, jak wiadomo, posiada od M-stwa Spraw Wewnętrznych wyłączność wykonywania dowodów osobistych, gdy tymczasem okazuje się, że na prowincji drukowane są te dokumenty w drukarniach prywatnych.

Na dowód powyższego Zarząd Drukarni Państwowej w Warszawie załącza „dowód osobisty" nadesłany do Drukarni Państwowej przez urząd miejski w Dubiecku, nadmieniając, że takie dowody sprzedają tam w sklepikach.

Zarząd Drukarni Państwowej uprasza o wszczęcie w tej sprawie dochodzeń oraz zapobieżenie na przyszłość, ponieważ drukowanie dowodów osobistych w innych drukarniach naraża Drukarnię Państwową na poważne straty materjalne i stoi w sprzeczności z umową, zawartą między M-stwem Spraw Wewnętrznych a Drukarnią Państwową w Warszawie, oddającą tej ostatniej wyłączność druku dowodów osobistych.

Uprasza się o zwrot załączonego dowodu.

286.

Pismo Nr. AP.g3102/2

z dnia 16 sierpnia 1930 r.

w sprawie zwalczania nielegalnego lecznictwa.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Według posiadanych przez Ministerstwo informacyj coraz częściej zdarzają się wypadki wykonywania praktyki lekarskiej przez osoby nieposiadające do tego uprawnień wymaganych przepisami ustawy z dnia 2 grudnia 1921 r. w przedmiocie wykonywania praktyki lekarskiej w Państwia Polskiem (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 762).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, uznając za wskazane podjęcie energicznej walki z tym niepożądanym objawem, prosi Pana Wojewodę (P. Komisarza Rządu) o zarządzenie, aby sprawy karno-administracyjne, wynikające na tle przekroczeń przepisów omawianej ustawy załatwiane były możliwie szybko, wymierzane zaś kary odpowiadały względom celowości, o których mowa w art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem.

O ile więc stwierdzono, że wymierzone kary grzywny nie powstrzymują skazanych od wykonywania praktyki lekarskiej, należy wykorzystać w całej pełni sankcje karne przewidziane w art. 9 wspomnianej ustawy.

Powyższe wytyczne mają zastosowanie również względem osób dopuszczających się przekroczeń przepisów zawartych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16.III 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 316).

287.

Pismo Nr. OL. 3561/1

z dnia 20 sierpnia 1930 r.

w sprawie książek przyjęć w starostwach.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W czasie mych podróży inspekcyjnych zauważyłem w kilku starostwach, że książki przyjęć nie są utrzymywane i prowadzone w należytym porządku. Częstokroć zapiski w książkach bywają czynione ołówkiem, co następnie może utrudniać zorjentowanie się zarówno co do nazwiska petenta jak i jego sprawy, oraz możności późniejszego skontrolowania, jak dana sprawa została załatwiona.

Ponieważ, jak Panom jest wiadomem, przywiązuję wielką wagę do szybkiego i skutecznego załatwiania spraw ludności zgłaszającej się w urzędach (p. mój okólnik Nr. 119 z dn. 18.X 1926 r. o przyjmowaniu ludności w urzędach), a jednym ze środków, który ma temu celowi służyć jest książka przyjęć, przeto polecam, aby książki te jako pewnego rodzaju dokumenty urzędowe były prowadzone starannie, pisane atramentem w sposób przejrzysty.

288.

Pismo Nr. Z. O. 2741/30

z dnia 27 sierpnia 1930 r.

w sprawie badania kandydatów do służby państwowej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów w piśmie z dnia 30 lipca 1930 r. stwierdza, iż coraz częściej zdarzają się wypadki, że kandydaci do służby pocztowo-telegraficznej, uznani przez lekarzy urzędowych za zdolnych do służby, po kilku miesiącach służby stają się niezdolnymi do pracy z powodu stwierdzonego u nich znowu urzędowo złego stanu zdrowia.

W związku z powyższem zechce Pan Wojewoda (Pan Komisarz Rządu) wydać jak najbardziej kategoryczne polecenie lekarzom urzędowym drobiazgowo badać i bardzo ostrożnie kwalifikować wszystkich kandydatów do służby państwowej.

Zarządzenie z dnia 16 września 1924 r. L. Z. O. 6509 normuje warunki przyjęcia ze względu na stan zdrowia kandydatów do służby państwowej.

Jest nieodzowną koniecznością, by lekarze byli dokładnie zaznajomieni z wymienionemi przepisami.

Kandydatów do służby należy badać nie szablonowo, lecz indywidualnie, t. zn. zależnie od rodzaju służby, którą będzie pełnił.

W wypadkach wątpliwych należy zasięgnąć ewentualnie opinji specjalistów względnie zażądać od badanego zdjęcia roentgenologicznego.

289.

Pismo Nr. Wojsk. 1189/3

z dnia 27 sierpnia 1930 r.

w sprawie pomyłki przy umieszczeniu Państw. Semin. dla nauczycieli rel. mojż. w spisie zakładów, ogłoszonym w Dz. U. R. P. Nr. 49 z r. 1930, poz. 410.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wskutek pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 8 sierpnia b. r. Nr. VI. N. Ch. 4313/30 Ministersvo Spraw Wewnętrznych zawiadamia Panów Wojewodów (Pana Komisarza Rządu), że w podanym w Nr. 49 poz. 410 Dzienniku Ustaw R. P. z dnia 14 lipca b. r. wykazie zakładów naukowych, których uczniom przysługuje prawo odroczenia służby wojskowej z art. 61 ustawy o powsz. obow. wojsk. mylnie umieszczone zostało Państwowe Seminarjum dla Nauczycieli Religji Mojżeszowej, istniejące w Warszawie, jako istniejące we Włocławku.

Ministerstwo Wyznań Rel. i Ośw. Publ. zarządza sprostowanie tego błędu w drodze odpowiedniego obwieszczenia w Dzienniku Ustaw R. P.

290.

Pismo Nr. AA 1426/2

z dnia 28 sierpnia 1930 r.

w sprawie zezwoleń na kinematografy: zasięganie opinji Związku Polskich Zrzeszeń Teatrów świetlnych o kandydatach na koncesjonarjuszy.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Kinematografy, jako placówki rozrywkowe, odgrywają jednocześnie doniosłą rolę kulturalno-oświatową i wychowawczo-propagandową w społeczeństwie, nader ważną jest przeto kwestja, aby poszczególni właściciele kinematografów w Polsce dawali dostateczne gwarancje, iż stoją oni na wysokości zadania prowadzenia tego rodzaju przedsiębiorstw. W związku z tem, przy udzielaniu przez władze państwowe zezwoleń na otwieranie nowych kin. wzgl. zezwoleń na prowadzenie nadal już istniejących, władze te winny przykładać dużą wagę do stwierdzenia okoliczności, czy osoby ubiegające się o te zezwolenia posiadają odpowiednie kwalifikacje przedewszystkiem pod względem lojalności obywatelskiej oraz pod względem moralnym i etyczno-zawodowym. Ponieważ akt wydania zezwolenia na otwarcie i prowadzenie zakładu widowiskowego jest aktem zaufania władzy do osoby koncesjonarjusza, władza winna *z urzędu* przedsięwziąć i wyczerpać środki, dające jej możność ustosunkowania się do osoby petenta, w myśl założeń wyszczególnionych w poprzednim ustępie niniejszego pisma.

Przypuszczalnie duże usługi przy ustalaniu wspomnianych kwalifikacyj osób ubiegających się o zezwolenie oddaćby mogły organizacje zawodowe właścicieli kin *a przedewszystkiem Związek Polskich Zrzeszeń Teatrów świetlnych w Warszawie (ul. Wierzbowa Nr. 7)*, do którego zadań należy w dużym stopniu dbanie o etykę zawodową swych członków.

Zwracając na powyższe uwagę PP. Wojewodów (P. Kom. Rządu). Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa za wskazane, aby, przed wydaniem nowego zezwolenia, bądź przedłużenia dawnego, Panowie Wojewodowie (Pan Komisarz Rządu) zwracali się do wyżej wspomnianego Związku, wzgl. jego oddziałów o opinję, określające kwalifikacje moralne, etyczne i zawodowe osób ubiegających się o zezwolenia.

Opinje powyższe udzielane przez Związek Polskich Zrzeszeń Teatrów Świetlnych wzgl. jego oddziały, jako opinje organizacji społecznej nieprzewidziane przez żadną normę prawną oczywiście nie mogą mieć charakteru wiążącego dla władzy decydującej i mają służyć tylko jako materjał informacyjny, ułatwiający władzy zorjentowanie się co do kwalifikacyj etyczno-zawodowych ubiegającej się o zezwolenie osoby. Opinje te muszą być traktowane jako poufne, wobec czego nie można powoływać się na nie przy udzielaniu odpowiedzi petentom na ich podania.

291.

Pismo Nr. AP. 3071/1

z dnia 28 sierpnia 1930 r.

w sprawie lustracyj Straży Pożarnych.

Do

P. P. Wojewodów

Niezwykły rozrost liczebny Ochotniczych Straży Pożarnych, których ilość sięga już obecnie 10 tysięcy oddziałów, rozsianych na całym obszarze Rzeczypospolitej, wymaga możliwie najściślejszego nadzoru nad ich sprawnością zarówno bojową, jak i organizacyjno-administracyjną. Potrzeba stałych dojazdów, inspekcyj i kontroli staje się paląca zwłaszcza obecnie ze względu na katastrofalną klęskę pożarów przy

równoczesnym braku dostatecznej ilości narzędzi i sprzętu pożarniczego.

Dotychczas kontrola organizacji i stanu wyszkolenia Straży Pożarnych należała wyłącznie do Związków i Inspektorów Wojewódzkich. W ciągu jednak ostatnich 2-ch lat kontrola ta ze względu na brak środków lokomocji była niezmiernie utrudniona. Niemożliwe jest również z tych samych przyczyn kontrolowanie przez Gł. Związek prawidłowości i skuteczności nadzoru, wykonywanego przez Inspektorów Wojewódzkich i Instruktorów Powiatowych.

Zważywszy powyższy stan faktyczny oraz doniosłość jaką przedstawia dla Państwa utrzymanie Straży Pożarnych na poziomie jak największej sprawności, uważam za nader pożądane, aby P. P. Wojewodowie zechcieli umożliwić Głównemu Związkowi Straży Pożarnych dokonywania lustracji Straży Pożarnych czynnych na obszarze podległym P. P. Wojewodom, dając na dwa dni w roku do dyspozycji Głównego Związku samochód służbowy względnie uzyskując na ten cel i w powyżej określonym wymiarze samochód któregoś ze związków samorządowych.

Samochody, o których mowa, należałoby oddawać do dyspozycji Głównego Związku wraz z obsługą. Koszt benzyny i smarów ponosiłby Główny Związek. Co do szczegółów akcji porozumiewałby się z P. P. Wojewodami Główny Związek bezpośrednio.

VIII.

Nowe książki

Interesujące administrację spraw wewnętrznych.

292.

„Kronika o Polskiem Morzu".

Nakładem Tygodnika „Polska Gospodarcza" wydawanego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, ukazało się dzieło zbiorowe p. t. „Kronika o Polskiem Morzu". Dzieło to zawiera 50 gruntownych monografij najwybitniejszych specjalistów z Panem Ministrem Kwiatkowskim na czele, oraz 200 wykresów, map, statystyk i fotografij. W dziele tym zawarte są zagadnienia, dotyczące polskiego dostępu do morza z punktu widzenia historycznego, kulturalnego i gospodarczego, a także cały szereg spraw, związanych z rozbudową wybrzeża morskiego.

Książka ta może zainteresować urzędy administracji spraw wewnętrznych.

Książkę można nabywać w Redakcji Tygodnika „Polska Gospodarcza" Warszawa ul. Elektoralna 2 pokój: 26, 27 i 28. Cena książki wynosi zł. 25, z przesyłką zł. 28.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, ul. Długa 38.